"DRAUGAS"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, IŠEINĄS KAS ČETVERGAS
MIESTE WILKES-BARRE, PENN.
314 E. Market St.
KAINA METAMS:
Suvienytose Valstijose $2.00
In Kanada ir kitas šalis $3.00
APSKELBIMU KAINOS ATSKYRIUM.
Rankraščiams siusti antrašas:
REV. A. KAUPAS,
64 Church St., Pittston, Pa.
Pinigus siusti ir su visokiais reikalais reikia kreiptis šiuo adresu:
„DRAUGAS",
314 E. MarketSt., Wilkes-Barre, Pa.

Rev. A. Staniukynas
4557 Wood st.

DRAUGAS
KATALIKU LAIKRAŠTIS.

Lithuanian Newspaper
"DRAUGAS",
(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America.
PUBLISHED EVERY THURSDAY,
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States $2.00
Canada and other Parts . . . $3.00
Advertising Rates on Application.
All Communications and Money Orders must be addressed to:
"DRAUGAS,"
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

Organas Susivienyjimo Lietuviu Rymo-Kataliku Amerikoje.

No. 43. WILKES-BARRE, PA., 28 D. RUGSĖJIO (SEPTEMBER) 1911 M. Metai III.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21ST, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Septynioliktoji Nedelia po Sekminiu.

Lekcija. — Efez. IV, 1—6. — Broliai: Meldžiu jus aš, Viešpaties kalinys, idant vaikščiotumite priderančiai jusų pašaukime, kuriuo esate pavadinti; su visokiu nužeminimu ir romumu, su kantrybe kęsdami viens kitą meilėje; rupindamies užlaikyti dvasios vienybę per romybės ryšį. Vienas kunas ir viena dvasia, kaip ir pašaukti esate vienoje viltyje jusų pavadinimo. Vienas Viešpats, vienas tikėjimas, vienas krikštas; Vienas Dievas ir Tėvas visų, kursai yra ant visų ir per visus ir visuose mumyse.

Evangelija. – Mat. XXII, 35—46. — Anuo metu atėjo farizėjai pas Jezų, ir paklausė jo vienas jųjų mokytas įstatyme, gundindamas jį: Mokytojau, kuris yra didis prisakymas įstatyme? Tarė jam Jezus: Mylėsi Viešpatį Dievą tavo iš visos tavo širdies, ir iš visos tavo dušios ir iš visos tavo nuomonės. Šitas prisakymas yra pats didysis ir pirmas. O antras panašus į jį: Mylėsi tavo artimą, kaipo pats savė. Ant tų dviejų prisakymų remiasi visas įstatymas ir pranašai. O farizėjams susirinkus, paklausė jų Jezus, tardamas: Kas jums rodosi apie Kristų? Keno yra sunus? Tarė jam: Dovido. Tarė jiems: Kaip-gi Dovidas vadina jį dvasioje Viešpačiu, sakydamas: Tarė Viešpats mano Viešpačiui sėdėk po mano dešinės, kolaik nepadėsiu tavo nepritelių podeliu po tavo kojų? Jei tada Dovidas vadina jį Viešpačiu, kaip-gi yra jo sunumi? Ir niekas negalėjo atsakyti jam žodžio ir nuo anos dienos niekas nebedrįso daugiau jo klausti.

KRIKŠČIONES PRIEDERMĖ.

Perskyrimo, iš kurio šios dienos evangelija yra paimta, skaitome, kad trejopos [illegible] priešai užpuldinėdavo [illegible] Jėzaus. Herodijonai, kurie teiravosi apie mokėjimą mokslės Ciesoriui; Saducėjai, kurie netikėjo į prisikėlimą ir Farizėjai, kurie norėjo žinoti apie didžiausijį prisakymą. Į jų visus klausimus atsakė Išganytojas, kaipo neapribotos išminties [illegible]. Jo priešai tapo užtildinti ir nuo tos dienos niekas iš jų neišdrįso Jo daugiau klausinėti.

[illegible] priparo[illegible], kurį davė V. Jėzus savo priešams, jog Jis yra Dievo Sunus, tai įstabųs stebuklai, paliudyti Jo Amžinojo Tėvo balsu: "Tas yra mano mylimasis Sunus, Jojo klausykite". Tečiau neužteko to visko, kad įtikinti puikius ir atkaklius Farizėjus; stebėdamiesi Farizėjų nedorybei, ką besakysime apie Krikščionis, kurie nors lupomis išpažįsta Jėzaus mokslą, bet nuodemingais darbais jo užsigina?

Jei esame įsitikinę į krikščioniškojo mokslo tiesą, tai ir įsakymus jo privalome užlaikyti. Krikščionies vardas, kurį nešiojame, tik musų kaltę padidįs, jei musų gyvenimas nesusitaikys su tikėjimo priedermėmis.

Farizėjai nenorėjo pripažinti Jėzaus, kaipo Messijos; atmesdami Jo Dievystę, jie atmetė ir Jo mokslą ir tame jie buvo nuoseklesni už krikščionis, kurie išpažįsta Kristų esant Dievo Sunumi, o betgi laužo griežtai evangelijos įstatymus. Kame čia nuoseklumas? Evangelija įsako nuolankumą, kantrybę, meilę. Deja! Kaip daug atsiranda puikių, atkaklių, kaip daugelis lengvai įpuola į rustybę, ar neapkenčia savo artimo? Ar galima apie tokius sakyti, kad jie tur evangelijos reikalaujamas dorybes? Ar užlaiko jie Jėzaus įsakymą: "Mokykitėsi nuo manęs, jog Aš esmi romus ir nuolankios širdies Kantrybėje jusų, įgysite savo sielas. Tas kuris sako, jogei Dievą myli, o brolio neapkenčia, yra melagis.

Kada regime daug Krikščionių nepriderančiai prisirišusių prie žemiškųjų turtų, o apleidžiančių maldą, sakramentus, Dievo žodį, ar ne galime į juos atsiliepti šv. Augustino žodžiais: "Pakeiskite savo vardą ar pasielgimą".

Tad gyvenkime kaipo pridera krikščionims, tikintiems į Jėzų Kristų. Įvykinkime savo gyvenime kiekvieną krikščioniškąją dorybę, kad dienoje Teismo galėtum atsistoti po dešinei musų Išganytojo ir išgirsti nuo Jo: "Ateikite palaimintiejie Tėvo mano, apturėkite karalystę parengtą jums nuo pradžios svieto". S.

Katalikiškos Žinios.

Eucharistų Kongresas.

Pirmutinis kunigų Eucharistiškas Kongresas atsiliks rugsėjo 28, Cincinnaty'je, Ohio. Apie šimtas arcivyskupų ir vyskupų prisižadėjo pributi. Bus tai svarbi iškilmė. Jo Mal. Arcivyskupas Moeller'is atsiliepė pas savo kunigus, kad šie pasistengtų atlikti tą iškilmę kuogražiausiai. Devintą iš ryto, ant pa[illegible] katedros varpo, visų bažnyčių varpai pritars penkiomis minutomis laiko.

Jo Mal. Arcivyskupas Moeller'is laikys sumą, o arcivyskupas Ireland'as pasakys pamokslą. Be to, kalbės šie garsųs oratoriai ir literatai: kun. Selinger, kun. Cavanaugh, kun. Rhode, vyskupas Hartley, Vyskupas Kelley ir daug kitų.

Rymas. Čia vieši murinas vyskupas Makil, iš Indijos. Kad ir murinas, tečiau Šv. Tėvas priima jį ir guodoja kaipo savo brolį Kristuje. Beje: visame pasaulyje yra jau net trįs katalikiški murinai vyskūpai.

Ryga. Šv. Alberto Bažnyčion liko jau užsakyti Varšavoje didysis altorius už 4000 rub. ir sakyklą už 2000 rub. Sakykla turės buti pastatyta iki Velykų, altorius kiek vėliaus. Nulieti bus iš cemento ir tam tikros masos vadinamos stiuku, papuošti murmuriniais pilioriais ir gausiai paauksinti.

Pasimirė 10 rugp. Ona Buividienė, amžinojo rožančiaus brolijos sąnarys. Meldžiu brolijos sąnarius per tą ištisą mėnesį kalbėt už a.a. Oną antrą dalį rožan. šv. Toliaus bus "R. Garse" garsinti visi mirusie ji brolijos sąnariai.

Iškeltas liko į Juozapavos par. Vit. g. už kleboną kun. Urbšas, buvęs keletą metų kamendorium šv. Pranciškaus bažnyčios. Kun. Urbšas nemažai pasidarbavo vietinių lietuvių dvasiškai naudai, lygiai kaip ir p. Kačanauskas lietuvių bažnytinės ir tautiškos muzikos pakėlimui. Todėl abejus su tikru gailesčiu lydžia rygiečiai lietuviai, linkėdami jiems viso labo naujose vietose darbuoties.

Lietuvių Katalikų Blaivybės draugija rengia 4 rugsėjo šeiminišką vakarą savo bute Elzbiet. g. No. 22 su dainomis, žaislais ir šokiais. Nedelioje 28 rugp. kviečiama Blaivybės valdyba ir kandidatai susirinkt savo butan 6 val. pasitart apie d-jos reikalus.

Kandidatai į vyskupus. Svetimų tikėjimų departamentas, anot Peterburgo laikraščių, į Lucko-Žitomiriaus vyskupus siūlo Rymui išsirinkti vieną iš šių trijų kandidatų: Dvasiškosios Akademijos inspektorių prof. kun. Matulevičių, Magilevo dvas. seminarijos rektorių kun. Baltrušį, arba Peterburgo dekaną kun. Budkevičių. Du pirmuoju kandidatu yra, kaip žinome, musų tautiečiu.

Kunigų permainos Vilniaus vyskupijoje. Kun. J. Fordow paskirtas Vakon; kun. A. Šaltinskas į Brzovą; kun. Pel. Dro[illegible] Surviliškio kleb. kamendorium prie Bernardinų bažnyčios Vilniuje; kun. Jankenas Surviliškin klebonu; kun. R. Gelažunas Vasiliškin kamend.; kun. Kačmarek Sviran kamend.; kun. P. Kraujalis iš Trakų šv. Mykalojaus bažnyčios klebonu Vilniuje; kun. Stasiūnas prie šv. Jokūbo bažn. Vilniuje; kun. kan. Mokrzecki į Ščučiną klebonu. Naujai įšvęsti kunigai paskirti kamendoriais: Giedrys į Švenčionis, Niedrošlovski į Gardiną, prie bern. bažn.; Lipinski į Suchovolę, Markovič į Slonimą; Piotrovič į Kobriną; Ščemirski į Visų Šventų bažnyčią Vilniuje; Zienkiewič į Chorošča; Ščerbicki į L. Brastą; V. Sarosiek į Goniondzą.

Žemaičių vysk. kunigų permainos. Kun. Z. Daukša, Remygalos kam., ir kun. St Razumas, Tryškių kam., perkelti kits kito vieton.

Odesoje liko nuštropuotas kunigas Dubiševskis, už tą kad davė šliubą katalikų bažnyčioje katalikei su stačiatikiu.

Seinai. Rymo laikraštis "Acta Sanctae Sedis" praneša, jog Seinų vyskupijos oficijolas, Seinų kapitulos pralotas Juozapas Antanavičius Šventojo Tėvo pakeltas į naminius Apaštališkojo Sosto pralotus.

Iš Lietuvos.

Sasnava (Marijampolės apskr.). Pirmą kartą savo gyvenime musų bažnytėlė šiuosmet gavo sulaukti atsilankant joje Vyskupą. Sasnava liko parapija tik nuo 1904 metų. Seniau čia buvo tik paprasta koplytėlė, į kurią tik nedėldieniais iš Marijampolės atvažiuodavo marijonai atlaikyti žmonėms pamaldų, užtat ir vyskupai, lankydami dijeceziją, čionai neužsukdavo. Atsilankymas tokio prakilnaus svečio, kaip Vyskupas, parapijoje yra dalykas neprastas: žmonės jį stengiasi priimti, kaip galėdami, iškilmingiau. Sasnavos gi parapija laukė šiuosmet Vyskupo apsilankant pas save pirmą kartą, užtat žmonės vos tik sužinojo atsilankysiant Jo Malonybę, išanksto pradėjo rupinties, kad kaip galima gražiau jį sutikti. J. M. Vyskupas turėjo atvažiuoti 16 rugpiūčio — seredoj. Jaunimas, ypač merginos, apie išpuošimą bažnytėlės pradėjo trūsti jau nuo nedėlios. Šios dienos buvo labai karštos: sunku buvo su kaišymu. Utarninke (buvo Žolinė) palijo ir atvėso. Po pamaldų į pavakarę prasidėjo tikras bažnytėlės puošimas. Merginos pripynė daugybę gražių brukninių girlandų, vainikų ir taip gražiai iškaišė, kad bažnytėlė tarsi atnaujėjo. Seredoje žmonės susirinko laukti Ganytojo nuo pat ryto. Kaišymas bažnytėlės, klebonijos ir kelių tęsėsi toliau. Kelias nuo plento ligi bažnyčios (daugiau versto) išsodintas berželiais, eglaitėmis; pastatyta dveji vartai. Treti dideli, gėlėmis apkaišyti vartai buvo pastatyta ties bažnyčia. Vartų viršuje spindėjo parašas: "Sveikas Ganytojau!" Daugybės vainikų žaliavo-tysojo nuo vartų ligi bažnytėlės ir ant bažnyčios fronto. Ištolo žiurint visa bažnyčia išrodė paskendusi gėlėse.

Apie 6 valandą vakare atvažiavo Jo Ekselenciją. Kas per malonus ir judinantis buvo sutikimas taip prakilnaus svečio! Visados jis pasiliks sasnaviečių širdyse ir atmintyj. Varpai pradėjo gausti dar bėsant vyskupui už poros verstų. Žmonių buvo prigrūsta pilnas šventorius, kapinės ir šalikeliai, kur turėjo pravažiuoti Jo Malonybė. Atvažiavęs Vyskupas atokiai už šventoriaus išlipo iš karietos ir procesija vedamas atėjo į bažnyčią. Ir gražumėlis buvo procesijos! Ką tik sasnaviečiai turėjo prakilnesnio, gražesnio — pasirūpino iškelti. Paskui spindintį kryžių ėjo — plevėsavo balta, devynių merginų nešama "Gyvojo Rožančiaus Brolijos" vėliava. Toliau giesmininkės su paveikslais-altorėliais; dar toliau kelios dešimtįs baltai parėdytų mažų mergaičių, beriančių Jo Malonybei po kojų gėleles. Antgalo po baldakimu žiburiais apsiaustas J. M. Vyskupas. Visa procesija buvo apsupta ilgių-ilgiausiu keliu dešimtų merginų nešamų vainiku. Visos merginos, dalyvavusios procesijoje, buvo pasirėdžiusios lietuviškai, už kasų žaliavo rutų vainikai. Jo Malonybė su visa procesija nulydėta klebonijon. Vieną tik teturėjo sasnaviečiai nesmagumą. Čionai šalia "Gyvojo Rožančiaus Brolijos" yra inkurta kun. Draugelio rupesčiu dar kelių draugijų skyriai. Išsikėlus į Marijampolę kun. Draugeliui, Sasnavoje trūksta sumanaus draugijų organizatoriaus. Dėl šitos priežasties visos čionykštės draugijos laikosi it "šiltos vilnos". Atsilankius Ganytojui, nei viena iš šių draugijų nepajėgė nusiųsti delegatus pasveikinti Jo Malonybę.

Sasnavoje J. M. Vyskupas buvo tik vieną dieną. Žmonių padirmavojo 2100. Ketverge pavakare išvažiavo į Igliauką. Važiuojant į Igliauka per Sasnavos parapiją kelias nebuvo iškaišytas; per Igliaukos parapiją atšaliai kelio buvo nusodinta medeliai. Bet užtat Sasnavos parapijos sodžiuose: Augštojoj, Navasoduos ir Dambavoj buvo pastatyta labai gražųs vartai, išpuošti daugybėmis paveikslų ir tam tikrais parašais. Buvo vartų ir Igliaukos parapijoj, bet prastesni, nebent tik Igliškėliuose buvo kiek gražesni. Pakeliui kur tik buvo pastatyta vartai — laukė didesnė ar mažesnė kuopelė. J. M. Vyskupas visur, kur rado kuopelę belaukiant žmonių, sustojo, maloniai visus šnekino, apdovanojo. Jo Malonybės atsilankymas didelį padarė į žmones įspudį.

"Šaltinis".

Iš Rygos. Reklama ar provokacija. "R. N-nų" redakcijoje vidunaktyj 16 rugpiučio buvo daroma krata, jieškoma uždraustų raštų. "Naujienu" leidėjas 33 num. tuojaus paskelbė, kad tatai buvo daryta dėlei "donosų" ant Jak. jo priešų — jezuitų". Tą paskalą pagal "J. D. Lappa" atkartojo visi Rygos latvių ir rusų laikraščiai, iš kurių žinią paskleido net į "Sov. Sl.". Visur kaltinoma "kitą klerikališką laikraštį", o "Dz. V." net stačiai su pirštu rodo į "R. G." Stebėtina tikt, kad skleidžiant taip biaurus šmeižimus, nei vienas iš tų laikraščių neskaitė reikalingu nurodyti kuo savo paskalas pamatuoja! Matyt visiems užteko "R. N-nų" inspiracijos. Mes nemanome teisinties prieš "R. N-ų" leidėją, nes tasai žmogelis matyt prisilaiko nuomonės, kad kuodaugiaus priešų apjuodins — tuo pats baltesnis išrodys ir savo gešeftui didesnę reklamą padarys. Mat ne ką padėjo skelbimas keturiomis kalbomis, kad jo lapelis "labiausiai prasiplatinęs visoje Rusijoje", lioterija teipogi matyt nedaug tesušildė, tat dabar tur but pradės savo skelbt "pirmeiviškiausiu visoje Rusijoje, (o gal ir visame pasauliuje) — laikraščiu. Tečiaus krata Jak. spaustuvėje, 16 rugp. kaip kiekvienas lengvai gal numanyt galėjo buti daryta "tikt pro šalį einant", kaipo pasekmė suėmimų 14 rugp. Esengofo miške. Tą pagalius dabar suprato ir kai kurie laikraščiai, paleidę niekingą paskalą ir ją dabar atšaukę. Taip "Prib. Kraj" 191-me numeryje rašo paleidęs savo žinelę, panašią į "R. N-nu" šmeižimą, per neapsižiurėjimą ir ją dabar su ypatingu malonu (sosobennym udovolstviem) atšaukęs kaipo pramanytą. Bet kaip reik pavadinti pirmutinį tų paskalų pramanytoją, vis dar tebsidangstantį "pirmeivystės" skarmalu?

Areštan dviem savaitėms pasmerkti vietinio gabernatoriaus: Petras Čerba, Pov. Šaparis, Juoz. Bagdanavičius, Anup. Paškevičius, Jok. Ragalšis, Leonas Vaidilauskis, Kaz. Jakštaitis, St. Subačius, St. Turla, Sim. Molis, Mat. Pupelis, Juoz. Dumša, Pet. Frankas ir 19 latvių vyrų ir moterų už dalyvavimą 14 rugp. susirinkime lietuvių burio latvių social-demokratų partijos, atliktam Esengofo miške. Už tokį pat susirinkimą atlikta 17 rugp. miške prie Peterburgo plento 15 verstų nuo miesto pasmerkti areštan nuo 2 savaičių iki 3 menesių 19 latvių.

Gyventojų skaitlius birželio mėnesyje taip mainės Rygoje: užgimusių buvo 886, tarp jų 21 negyvai užgimusių; mirusiųjų 631, Priauglius 184, tarp kurių 79 berniukai ir 105 mergaitės. Daugiausiai mirė kruvinėmis — 115 vaikų, džiova 50, širdies liga 46, vėžiu 28, plaučių uždegimu 42, smagenų sundinkštėjimu 33, nuo sužeidimų 24, per saužudystę — 11.

Netikri rubliai atsirado apyvartoje Rygoje. Juos sunku pažinti, nes labai gerai nuduoti, tiktai biški lengvesni ir ne taip blizga. Išspausti 1908 metai.

Užpuolimas. Rugpj. 23 d. alinen prie Duntengofo g. No. 52 užėjo Dom. Diėgalvis, Juoz. Davienis ir jo pati Karolina. Įsigėrę grįžo visi namon, bet ant Šiuarės g. ties Berlino medžių sandeliu užpuolė ant jų 5—6 nepažįstami ir subadė juos peiliais — vienam galvą ir pilvą, kitam krutinę, nugarą ir galvą. Piktadariai pabėgo, o sužeistieji liko nugabenti ligonbutin. Jų žaizdos pripažintos pavojingomis.

Revizija Vilniaus vyskupo kanceliarijoje, daroma dabar valdininko Lozino-Lozinskio, atrado 17 tukst. 778 prašymus be markių ant 11 tukst. 617 r. 20 kap. vertės. Tuos pinigus nutarta išjieškoti iš buvusio Vilniaus vyskupo Ropo, nes visi tie prašymai buvo atsiųsti jojo valdymo laikuose.

Lauksodis (Pan. ap.). Praėjusioje nedėlioje, rugp. 21 d., buvo čia šv. Roko skaitlingai aplankyti atlaidai ir liko iškilmingai pašventinti vietiniai Lauksodžio ir Naeinų kapai. Pašventinęs džekonas kun. Živatkauskas ant kapų pasakė gražų pamokslą.

— Garsi šioje apilinkyje "daktarka" "Barborytė" pagalios papuolė už savo tamsius darbus po teismu. Daromas dabar tardymas. Gal su tuo pagalios pasibaigs mulkių ir lengvaprotių išnaudojimas.

Užmušė kareivį. Prieš porą dienų iš kareivių kalėjimo No. 14 bandė pabėgti 5 artilerijos brigados kareivis Vulfas Raskind; jisai bandė peršokti per kalėjimo kiemo tvorą. Sargybobs kareivis buvo tris kartus sušukęs, kad nuliptų, bet Raskind'ui nepaklausius šovė ir, pataikęs tiesiai galvon, užmušė nevykelį ant vietos.

Kaunas. Kauno "Saulės" Buchalterijos kursuose kvotimai buvo paskirti rugpiūčio 16 d., — lekcijos prasidėsią rugsėjo 1 dieną. Kadangi diduma kandidatų neatvyko lig tam laikui, todėl visi, norintieji įstoti į Buchalterijos kursus, kviečiami atvykti į kvotimus iki rugsėjo 1 dienai, nes paskui, lekcijoms prasidėjus, nebebus galima įstoti dėl nustatytosios tvarkos.

Visais reikalais kreipties į Kursų vedėją: P-lę Jerzikevičaitę, Kaune, Puškino gatvė, Kernbacho namai.

Buchalterijos Kursų Komiteto Pirmininkas kun. K. Prapuolenis.

"Wilenski Goniec Poranny", kuris prieš porą savaičių buvo liovęsis ėjęs, vėl pradėjo eiti. Minėtasai laikraštėlis yra lenkų pirmeivių organas.

Suvalkai. Naujas agronomas. P. Bulota "L. Ž." No. 97 rašo, kad šiomis dienomis Suvalkų ir Lomžos gubernijų valstybės turtų žinyba gavusi žinią, kad jau nuo gegužės 17|30 abiem gubernijom paskirtas vyriausybės agronomas, rusas A. Zavjalovas. Taigi žlugusios visos lietuvių ir lenkų kandidatūros. Rusas paskirtas bene tam, kad patenkinus ir lietuvius ir lenkus. Naujas agronomas buvęs ligšiol žemės tvarkomosios komisijos Orlo gubern. sekretorium, o prieš tai buvęs agronomu Mcensko apskrityje. Kol kas jisai į Suvalkus dar neatvažiavo ir nežinia kada atvažiuos. Gausiąs jisai į metus 2400 rub. algos, be to dar kelionėms 600 rub. ir kanceliarijos išlaidžiams 400 rub. (paskutinias sumas galima suvartoti be jokios apyskaitos). Kreditas tų gubernijų agronomui išlaikyti paskirtas jau nuo sausio 1 d. 1910 metų, bet ligi gegužės 17|30 d. nebuvo paskirta.

Agronomas Totoraitis, kuriam užlaikyti "Žagrės" draugija gaunanti pašalpą, pasilieka savo vietoje.

Betigala. Ukio ratelio posėdyje, rugpiūčio 7 d., kilo sumanymas įsteigti Betigaloje garo pieninę.

Ratelio pirmininkas pasižadėjo iki kitam susirinkimui pasitarti su kitomis panašiomis pieninėmis, būtent Raseinių "Biruta" ir kitomis ir sužinoti apie sąlygas, kuriomis galima tą reikalą įvykinti. Tą pačią dieną buvo apžiurėta tam tikslui plecius miestelyje. Už plėcių reikalaujama, rodos, 1.500 rublių. Sumanymas svarbus, tat geistina, kad jis kuoveikiausia invyktų, o nežlugtų, kaip dažnai pasitaiko tokiuose atsitikimuose.

— Stebėtina, kad dabar Betigalos valsčiaus raštinė nebeparsisiųzdina jokio lietuviško laikraščio. Prieš kelerius metus užsisakydavo net po du, ir visi tuomet buvo labai tuo patenkinti. Dabar gi žmonėms susirinkus prisieina vien tik pipkiauti arba susėdus snausti.

Rusų laikraščių niekas ne- [illegible]

vome raštininką lietuvį, tat tikimės, kad jis neatsisakys mums čia patarnauti, nes mūsų viršaičiui švietimo dalykai matomai nerūpi.

Nauja spaustuvė. Šiomis dienomis neseniai įsteigta Strazdų ir Vėgėlės spaustuvė, išleido pirmąją savo darbo knygėlę-apysakaitę — "Vytauto sūnūs". Tuo tarpu spaustuvėje tik renkama raides, mašinų dar nėsant, spauzdina kitose spaustuvėse. Naujoje spaustuvėje renkami dar šie laikraščiai: "Žemdirbys" su "Kooperatorium", "Balsas" ir "Teatras".

Bebra, Kuršo gub. Šio mėnesio 15 dieną Žolinės šventėje, J. M. buvusis Vilniaus vyskupas baronas Roppas laikė mišias savo 25 m. kunigavimo sukaktuvėms paminėti. Kiek žinoma, nušalinus iš vyskupijos valdymo jam buvo uždrausta apsigyventi Lietuvos ir Lenkijos gubernijose, tai apsigyveno pas savo giminiečius Ziberg Pleterius, kur yra gimęs, augęs ir pirmąsias mišias laikė. Sukaktuvių iškilmėn buvo suvažiavę iš apylenkių apie 13 kunigų ir klerikų. Buvo surengta pilna asistencija vyskupo mišioms. Vyskupas iškilmingai atlaikė sumą su procesija, asistuojant kunigams ir klerikams. Laike sumos buvo pasakyta lenkiškas, o po sumos latviškas pamokslas. Mat, čia nors šiaip jau šventadieniais pamokslų lenkiškai nesakoma, išskiriant evangeliją, bet per didžiuosius atlaidus, kada suvažiuoja daug iš Iluktos, Dvetos ir vietinės parapijos lenkų, daugiausia sulenkėjusių latvių, sakoma pamokslai ir jiems. Pamokslininkas trumpai priminė gerbiamojo jubiliato sukaktuves ir linkėjo jubiliatui susilaukti 50 metų savo kunigavimo.

Vabalninkas, Panev. aps. Praėjusio liepos mėnesio pabaigoje mirė Vabalninko dvaro nuomininkas — Jansonas. Sako, to dvaro savininkas p. Fermeris žadąs parduoti šį dvarą. Žemė gera, prie pat miestelio. Būtų gerai, kad savi žmonės nupirktų.

— Šią vasarą Vabalninko miestelio ūkininkai išsiskirstė į vienasėdžius. Sodybos paliko ant vietos. Prieš išsiskiriant vyriausybės atsiųstas hydrotechnikas parodė, kur kasti griovai, kad išdžiovinus balas. Svarbesni griovai bus iškasti vyriausybės lėšomis, o už (mažesnius) kitus turės išmokėti per keletą metų patįs ukininkai. Kadangi Vabalninkėnų žemė ne vienoda, tai ir viensėdijos išėjo nevienokio didumo. Paėmę prastesnę žemę gavo keleta ir net keliolika dešimtinių daugiau, negu geresnę žemę apsirinkusieji.

Besiskirstant į vienasėdžius, tur-būt, niekur tiek neišgerta alaus, kaip Vabalninke. Nei per vieną beveik ūkininkų susirinkimą neapseita be rudojo alučio. Net vaikščiojant po laukus nešiotasi alaus uzbonai. Iš to matyt, kad blaivybės dalykuose miestelėnai, išskyrus vieną-kitą, dideli atžagareiviai. Kaip ir atminimui savo išsiskirstymo Vabalninko ūkininkai buvo sumanę pastatyti traktierių, žinoma, ne patįs vieni, bet padedami žydelio. Tam tikslui buvo užleidę jam rinkos sklypelį (Rinkos plotas yra miestelio ūkininkų nuosavybė). Nuo liepos 1 d. tikrai butų buvęs naujas traktierius su visokiais svaiginančiais gėralais, jei kun. P. nebutų pasisekus suardyti visą tą sumanymą. Tuo tarpu Labdarių Draugijos Valdybai, pra šiusiai parduoti prieinama kaina žemės sklypelį, ėsantį gale miestelio, naujam ubagynui pastatyti, Vabalninko ūkininkai jokiu būdu nesutiko. Tokiu pasielgimu daug kas piktinasi.

Kavarskas, Ukmergės ap. V. Dūmos atstovas P. Kuzma gavo iš gubernatoriaus leidimą paskaityti apie Valstybės Dumos darbus šiose vietose: rugsėjo 4 d. Rokiškyje, Ežerėnų apskr., rugsėjo 8 d. Kupiškyje, rugsėjo 11 d. Raguvoje — Ukmergės apskr. Kadangi rugsėjo 4 d. bus Šiauliuose paroda, tai kas-žin ar nebus Rokiškio paskaita atidėta rugsėjo 21 dienai. Tą dieną Rokiškyje šv. Mateušo atlaidai.

Vabalninkas, Panevėžio apskr. Rugpiūčio 14 d. bažnyčios namuose buvo Vabalninko ukininkų draugijos mėnesinis susirinkimas. 1) Perskaityta iš "Vienybės" apie mineralines trąšas, jų naudingumą ir vartojimą. 2) Paskui p. Ciemnolonskis taip-pat papasakojo gyvu žodžiu, nurodydamas, kada dirbtinės trąšos reikia sėti, kokias į kokią žemę ir t.t. Ukininkas Sruoga, delegatas, siūstas Vabalninko ūkio draugijos ekskursijon į Suvalkų gub., kurią buvo surengęs šią vasarą Kauno sindikatas, papasakojo apie suvalkiečių ūkininkavimą. Anot jo Suvalkų gub. lietuviai ukininkai daug geriau ūkininkauja už Kauno gub dvarininkus: ūkis dauglaukinis, pūdymo visai nelaiko, viskas dirbama mašinomis ir t.t. 3) Nutarta paimti komisan iš Panevėžio žemės tvarkomosios komisijos agronomo keletą ūkio mašinų; akėčias pievoms akėti, mašiną trąšoms sėti ir k. ir nebrangia kaina davinėti jas ukininkams. Pasikalbėta dar apie šį-tą ir išsiskirstyta. Vabalninko ūkio draugija pargabeno šiemet jau 18 vagonų mineralinų trąšų, kelias dešimtis pūdų sėklų ir įvairių ūkio mašinų. Metų apyvarta galės siekti keliolikos tūkstančių rub.

"Viltis".

Kaunas. Rug. 14, Tilmanso salėje įvyko šv. Juozapo darbininkų draugijos visuotinas susirinkimas, kuriame dalyvavo 100 suviršum sąnarių. Susirinkimas išrinko į Draugijos iždininkus kun. Jankevičią ir nutarė vienam iš savo draugų sergančiam ligonbutyje apmokėti ligonbučio išlaidas.

Kauno Ukės Draugijoje ateinančio lapkričio 6—12 dieonmis rengiama Kaune dvarininkams žemvaldžiams paskaitas apie ukę, kad jųjų tarpe praplatinus ukininkavimo mokslą. Už visą tą mokslą paskirta mokėti po 20 rbl.; už 1 dieną bus imama 5 rbl., o už valandą 1 rbl. Bus skaitoma apie šiuos dalykus:

Apie dirbamos žemės rųšis ir jųjų pažinojimą; apie pudymą ir dobilienų išdirbimą; apie javų sėjimą; apie šakniavaisių, burokų ir morkų auginimą; apie darbinių arklių auginimą; apie miškų veisimą; apie gyvulių gydymą; apie tvarką tvartuose ir gyvulių užlaikymą; ir apie bravarus.

Stambesnieji žemdirbiai [illegible] ima rupinties apsišviesti ukės dalykuose. Nuo jų reikia tame neatsilikti ir visiems smulkesniems ukininkams: lankyti jiems rengiamas ukės parodas, klausyti apie ukę paskaitų, nurodymų, stengties savo tarpe skaityti žemdirbystės ir ukės laikraščius, knygas. Padarytos šiame dalyke išlaidos gausiai apsimoka.

Kauno Ukės Draugija gavo iš žemdirbystės departamento pranešimą, jog nuo rugpjučio 1 d. visi Šiaulių ukės parodon geležinkeliais vežami daiktai bus vežami papiginta važmos kaina sulig parėdymų No. 163, 1894 metų. Tuo pačių važmos palengvinimu galima bus naudoties grąžinant tuos daiktus iš parodos per 4 savaites po jos uždarymo.

Vakarai. Artistas Juozapas Vaičkus surengs vakarus:

Skuode 21 rugpiučio "Genavaitė" ir "Pirmas degtindaris".

Ilakiuose 28 rugpiučio "Genavaitė" ir "Pirmas degtindaris".

Sedoje 4 rugsėjo "Genavaitė".

Telšiuose 8 rugsėjo "Genavaitė" ir "Pirmas degtindaris".

Šiauliai. Rugpiučio 1 d. Šiaulių parapijonįs iškilmingai išlydėjo iš Šiaulių kun. J. Maciejauskį, kursai per 10 metų uoliai čia darbovos keldamas Dievo garbę bažnyčioje ir skleisdamas šviesą tarp parapijonų. Jis labai buvo mylimas ypač Šiaulių darbininkų, kurių buitei pagerinti įsteigė šv. Juozapo draugiją. Į gelžkelio stotį išleisti Gerbiamąjį vadovą susirinko didelė žmonių minia. Sėdant į trukį Darbininkų orkestra pagriežė atsisvekinimo maršą.

Kun. J. Maciejauskas persikėlė į Lapų filiją. Teatlygina jam Dievas už meilę žmonių ir darbininkų.

Tauragnai (Zarasų ap.). Pas musų katalikus užsiliko gražus paprotys rugpjučio 6 d. statyti kryžius. Man tokioje gražioje iškilmėje prisiėjo buti Bernatiškių sodžiuje. Žmonės labai gražiai papuošė statomąjį kryžių, prieš jį ištaisė puikų gėlių ir vainikų bromą; matomai visiems jiems rupi Dievo garbė. Į pašventimo iškilmę susirinko daug žmonių, daug jaunimo, visi dorai, gražiai elgėsi, visi blaivųs, visi maldingai drauge su kunigu naujai pašvęstą kryžių pagerbė. Malonu buvo žiurėti į susirinkusius. Dieve duok, kad toje dvasioje toliaus gyventų.

Joniškis (Šiaulių pav.). Nežinau ar yra Lietuvoje kitas miestelis taip papuoštas vienomis aludėmis, kaip Joniškis. Kur tiktai puikesnė vieta, kur tik gražesni namai, tai ir aludė. Tiesa, gyvuoja pas mus Gerb. Klebono įsteigtas "Blaivybės" skyrius, jis daug apšviečia žmones, daug jų nuo girtybės atitraukė, bet dar daug daugiau musų tarpe yra tokių, kurie tebemirksta alkoholio nuoduose. Skaitant laikraščius nuolat randi linksmas žinutes, jog tai čia, tai ten vyrai susėję valsčiuje nutaria aludes uždengti, monopolį uždaryti ir t.t. O pas mus Joniškyje to nėra, beabėjo dėl to, jog žmonės čia dar tamsųs, nepažįsta tikrai kulturiško žmogaus paveikslo. Ir nestebėtina: laikraščių pas mus nedaug skaitoma, ir tai tik kaimuose, o pačiame miestelyje jų beveik visai nėra. Taigi, tie visi, kuriems rupi savųjų gerovė, griebkimės darbo, platinkime šviesą, duokim kitiems gerą blaivininkų pavyzdį.

Taujėnai (Ukmerg. aps.). Taujėnų apylinkėje apšvietimas tebestovi visai dar žemai. Čia nėra jokių draugijų-ratelių nei knygynėlių: laikraščius visai mažai kas teskaito, ypač neskaito jų jaunimas. Į Taujėnų krasą lietuviškų laikraščių nepareina nei 10 egzempliorių. Užtat girtuokliavimas čia žydi kuopuikiausia; girtuokliauja seniai, o daugiausia jaunieji. Kitur Lietuvoje, kaip girdime iš laikraščių, žmonės stropiai jungiasi į įvairias draugijas, taiso pasilinksminimo vakarus-spektaklius, steigia skaityklas ir t.t. O čia, Taujėnų miestelyje, šventadieniais ir šiokiadieniais per valsčiaus teismus ir susirinkimus degtinės ir alaus mylėtojai sudaro draugijas aludėse, tenai jie staugia, bliauna, užia, dažnai sukelia peštynes net su kraujo praliejimu.

Taujėniečiai taipgi labai mėgtsa tampyties po teismus ir bereikalingai teisties; "reik" sako "pasidaryt pramonėlę, tai bus magaryčių"

Tiesa, yra keletas šeimynų blaivų ir maž-daug apšviestesnių, bet jos savinasi lenkišką kalbą ir savo vaikus iš mažens verste-verčia lenkiškai švebelsuoti. Tai čia vėl negiriamas daiktas.

Skapiškis (Ežerėnų pav.). Rugpiučio 8 d. apie 10 val. vakare musų miestelyje kilo gaisras. Sudegė alinė, traktierius ir viena žydų krautuvė. Ugnei gesinti įrankių Skapiškyje nėra, taigi ir gaisras butų daugiau eibių padaręs, kad butų vėjas, bet ant laimės oras buvo labai tylus. Dideliame pavojuje buvo klebonija.

Skapiškio miestelėnams reikia pasirupinti įgyti ugnei gesinti įrankius ir įsteigti ugnegesių draugiją, nes nevisuomet ugnis esti taip rami, kaip kad šiuo žygiu buvo.

Punskas (Suv. gub.). Pas mus susitvėrė giesmininkų draugijėlė, kuri gan puikiai pagieda bažnyčioje per pamaldas. Tos draugijėlės sąnariai yra pasižadėję gražiai, dorai užsilaikyti, blaiviai gyventi ir t.t. Deja, nevisi tuos pažadėjimus pildo. Atsirado tokie sąnariai jaunikaičiai, kurie ėmė girtuokliauti, o tuom ir kitus piktinti. Kas juos perspėja, tiems visaip grąsina. Tokių tai atkakleivių yra musų jaunimo tarpe.

Dotnava (Kauno gub.). Jau pradėta statyti triobėsius "Kauno Žemdirbystės mokyklai" Dotnavos dvare. Iždas yra apsiėmęs per trejus metus tai mokyklai išmokėti 579 tukstančių rbl. Be to kasmet tos mokyklos užlaikymui mokės po 47 tukstančius rublių ir iš gubernijinių žemės mokesčių taipogi skiriama kasmet po 20 tukstančių rbl.

Mokykloje 25 mokiniai kilusieji iš Kauno gubernijos bus laikomi veltui.

Polavenė (Ukm. pav.). Labai gražioje vietoje ant Lavenos upės kranto stovi Polavenės Bažnyčia ir buvusio Dominikonų vienuolių kliošioriaus muriniai, triobesiai. Tą Bažnyčią statė Ukmergės pavieto teisėjas p. Počobukas 1675 m., bernadiniškame stiliuje. Visi altoriai ir ornamentacijos padaryta artistiškai iš gipso Borocco styliuje. Bažnyčia ir triobesiai buvo apleisti ir nuo ilgo laiko gerokai aprukę, apšiurę. Bet atėjus čia į klebonus kun. Šilelkai, viskas iš pamatų liko atnaujinta. Visi triobesiai pertaisyti, sutvarkyti ir nauju stogu uždengti. O šioj vasaroj atnaujinta iš oro ir vidaus Bažnyčia. Darbą vedė p. Mikolaičikas artistas-tepliorius iš Vilniaus. Varsos sutaikintos gan harmoniškai. Ypač didžiasai ir šalinis V. Jezaus altorius daro malonų įspudį.

Obelių Mergaičių Ukės Mokykla. 27-me šių metų "Vienybės" numeryje buvo įdėtas Obelių mergaičių ukės mokykloje reikalaujamo kraitelio, kurį kandidatė tusi su savimi atsivežti, sąrašas.

Prie to sąrašo užmiršta dar pridėti: šaukštas, peilis ir šakutės, kuriuos taipogi kiekviena kandidatė privalo atsivežti.

Visos mokinės turi atvažiuoti mokyklon 10 ar 11 d rugsėjo m. pagal senojo kalendoriaus.

Mokyklos valdyba prašo, kad užklausantieji apie mokyklą siųstų savo aiškų antrašą, geriausia rusiškai parašytą.

"Vien."

Korespondencijos.

DONORA, PA.

Apie šio miestelio lietuvius retai tematome laikraščiuose, lyg jų čia butų mažas burelis. Bet jų čia apsčiai, nors apsnudę. Praeitą gavėnę buvo čia susitvėrusi teatrališkoji kuopelė, kuri buvo išsimokinusi du lošimėlius: "Daktaro Kabinete" ir "Neatmezgamas Mazgas". Vaidinimas atsiliko 28 d. geg. ir nusisekė labai gerai. Lietuvių parapija tuomet turėjo 30 dol. pelno, o Vilniaus Mokslo ir Dailės Namams pasiųsta 61 rublis. Bet dabar apie kuopelę nieko negirdėti. Kas tam kaltas? — Žmonės visaip nušneka, bet greičiausiai bus kaltas neatsakomas vadovas.

Reikia donoriečiams atgyti.

A. ir Z.

CENTRAL BROOKLYN, N. Y.

"Saulės" atstovai kalbėjo čia 15 d. rugsėjo. Visą dieną ir vakare lynojo, tai ir svietelio nedaug tesusirinko — kokie 300. Publika ne visai ramiai užsilaikė. Kun. Tumą buvo tris sykius sustabdę nemandagiais kuždėjimais. Kai-kurie ėmė eiti laukan iš salės, mušdami kojomis į grindis, kaip maskoliai "riedkim šagom". Gal publikai prakalbos nepatiko dėlto, kad negirdėjo aiškinimų apie išvystymą žmogaus iš bezdžionės, kaip tai skelbiama priešbažnytinėse prakalbose, o gal ne vienam ir tat nepatiko, kad išgirdo tiesą. Ne vienas jusų — skelbė kun. Tumas — toli už didmario užmirštyje palikote pačią su vaikučiais, senus tėvelius arba mažus ir ligotus darbininkus, kad jie ten ukį pakeltų, patįs manydami daug pinigų uždirbti Amerikoje. Bet kas iš to, kad daugumas jusų esate vergais gaspadinės ir štoro: parėjote su pėde, apsimokėjote skolas ir vėl gyvenate bergu, o skolos motinai tėvynei kuriai išvažiuodami iš namų padarėte nuostolį, atmokėti nėra kuo.

Po prakalbų vietinis bažnytinis choras padainavo tris daineles. Išėjo labai gražiai. Tik gaila, kad dainuota per vėlai. Daugelis klausytojų grįžo atgal ir nors pas duris klausėsi.

Bažnyčios reikalai tuotarpu lyg apmirę. Nedaug žmonių tesusirenka į bažnyčią nedėldieniais. Bažnyčia neatsakomoje vietoje. Į altorių turime įstatytą šv. Motinos paveikslą, kurį merginos mėgsta puošti savo darbo kvietkomis. P. Strumskis puikiai veda chorą, kursai gali sukirsti visus aplinkinius chorus. Pirmiau, prie senojo vargonininko, budavo kaip choras užgieda bažnyčioje, tai reikdavo ausis užsikimšti.

Žinnešys.

WORCESTER, MASS.

Rugsėjo 11, 12 ir 13 dieną buvo čia laikomos 40 valandų pamaldos. Pas vietinį klebobną kun. V. Bukoveckų suvažiavo keletas aplinkinių kunigų talkon. Dalyvavo čia ir kun. V. Bartuška, neseniai pribuvęs iš Šveicarijos su filosofijos daktaro laipsniu, kun. T. Žilinskas, A. Jusaitis, J. Krasnickas, V. Dragunevičia, K. Urnavičia. Kaip paprastai, buvo laikomos iškilmingos šv. Mišios ir sakomi pamokslai dieną ir vakarą. Paskutiniai Mišparai tapo atlaikyti su asista: celebrantas kun. T. Žilinskas, djak. A. Jusaitis, subdj. V. Bartuška, pamokslininkas K. Urbanavičia. Žmonių buvo prisirinkus pilna bažnyčia, daugelis prisiėjo išpažinties.

Worcesterio lietuvių skaitlius — suviršum 5000 asmenų. Yra čia ir gerai pasiturinčių, tečiaus viešame miesto gyvenime lietuviai mažą dalyvauja, tveria atskirą koloniją. Bėsama čia ir p. Mickevičiaus, neprigulmingo pryčerio, partijos, bet kaip girdėt, vos-vos užsilaiko. Pamaldas lietuviai katalikai atlieka ruimingam ir dailiai įrengtam sklepe, kurs daro pamatą busiančiai bažnyčiai. Parapijos stovis, ačiu pastangoms gerų žmonių ir rupesčiams energiškojo klebono, smarkiai pasitaisė. Liko tik $35,000 skolos, bet reikia žinoti, kad už tą skolą Worcesterio lietuviai turi sklepą, kleboniją, keletą namų ir sale. Nestebėtina tat, kad dalykams ir toliau taip einant, vietiniai lietuviai kokius 3—4 metus nori [illegible] ties apie naują bažnyčią.

Butų tai smarki pažanga vietinių kataliku gyvenime.

Pakeleivis.

Nuobodu gyventi lietuviams tarpu svetimų, jiems nesuprantamų žmonių. Nėra kam juos palinksminti, sužadinti, džiaugsmo spinduliais jųjų širdis atgaivinti. Šiokio tokio įvairumo jau nuo seniai reikalavo Worcesterio lietuvių upas ir dvasia. O žinomas daigtas, kad atsiradus reikalui, atsiranda ir žmonės, kurie tuos reikalus aprupina. Taip lygiai atsitiko ir su musų padangių dvasios reikalais. Suma[illegible] mat vietinio choro did[illegible] sias, anot jų koncertas ir [illegible] sako, netik Amerikoje bet Lietuvoj'. Worcesterio choras pasirįžo padainuoti [illegible] siausio Lietuvos kompozitoriaus Sasnausko veikalą "Kantata" vadinamą. [illegible] garsusis veikalas galima [illegible]

tuviškai pavadinti "Tautos giesme". Jame yra netik surašyti Lietuvos troškimai, rupesčiai idealai ir vargai, bet jie da puikiausia daina apdainuoti. Ir kokia da daina! Tekosi man klausyti jos per bandymą; buvau apžavėtas. Šiurpuliai net ėjo per visą kuną: iš žmogaus nykštuko milžinu daraisi. Beveik valanda trunka pakol ją visą išdainuoja, ir tą visą laiką puikausi melodijų aidai kutena prakilniausius žmogaus jausmus. Reikia pažymėti, kad tos Kantatos ikišioliai niekas neįstengė padainuoti. Net Lietuvos tokie artistai kaip Snukai, Talliat-Kelpšai, Petrauckai nesugabėjo surengti chorą Kantatos išpildymui. Kalbėjausi su Worcesteriečiais, jie sakosi išpildysią. Geriausios jiems kloties! 1 spalių išvysiu jųjų galybę. Vakarą jie rengia prakilniam tikslui — Tautiškųjų Namų naudai. Apie tai kalbės kun. Dr. V. Bartuška.

V. Perkunas.

SO. BOSTON, MASS.

So. Bostono bažnytinėje salėje laike prakalbų įvyko triukšmas, sukeltas p. Auguno ir kitų socialistų. Prie šastimi to triukšmo buvo išsišokimas p. Auguno, kame jis karščiuodamasis ir pakeldamas balsą šukavo, kad žmonės netikėtų, buk valdžia paeinanti nuo Dievo. Tuo tarpu, sulyg katalikų mokslo, tai yra tiesa. Visokia valdžia nuo Dievo, aiškiai skelbia Šventasis Raštas. Tad vietinis klebonas pasielgė nuosekliai, jeigu bažnytinėje trioboje, kurią žmonės statė tam, kad joje Kristaus mokslas butų platinamas, o ne griaunamas, jeigu sakau, tokią kalbą sustabdė. Yra pas mus ir daugiau žmonių, kurie į tai nenori tikėti. Jie sako: Kas žin, ar socialistų valdžia Milwaukėje taipgi nuo Dievo leista? Nuosekliai galvodami, turime pripažinti, kad taip yra. Ir caro valdžia Lietuvoje, ir socialistų Milwaukėje yra nuo Dievo. Dievas leidžia kartais ant žmonių tironiškų valdžių, kuomet nori žmones už jų nuodemes pabausti. Dargi, Dievas siunčia ant žmonių ir kitokias nelaimes, kaip ve: džiumą, kolerą, badą, karę. Tas visas nelaimes žmonės teisingai vadina Dievo rykštėmis. Bet žmonėms Dievas nedraudžia nuo tų nelaimių apsisaugoti, nuo jų ginties; dargi leidžiama su jomis kovoti. Dėlto tai katalikai yra priešingai ir caro valdžiai Lietuvoje, ir socialistų, kur jį ne butų. Žmonės meldžiasi: Nuo pavietrės, bado ir karės, išgelbėk mus Viešpatie. Taippat darbartiniame laike reikėtų mums melstis prie Dievo: Nuo carizmo ir socializmo, išgelbėk mus Viešpatie!

Bastenis.

TROY, N. Y.

"Draugo" skaitytojams beveik nėra žinoma apie šio miestelio lietuvius, lyg jų čia visai nebutų. Tuo tarpu jų yra apie 20 šeimynų, ir kita tiek vienstipių. Miestelis stovi ant kranto Hudson upės su 60,000 gyventojų. Pirmą vietą čia užima smuklės, kurias čia rasi kas treti namai. Antrą vietą užima bažnyčios, kurių yra keletas ir katalikų (lietuviai einа į svetimtautiškas, nes savos netura), Trečią įkymių vietą užima "Shirts & Collars Industry". Marškinių ir apykaklių, daugiausiai išdirba negu bent kokiame kitame Amerikos mieste.

Lietuviai gyvena daugiausiai ant prastesniųjų gatvių (nes ten daugiausiai smuklių) tarp savęs neblogiausiame sutikime, nes jokių prasipravardžiavimų negirdėt, gali but dėlto, kad čia tų vargo veislės Cicilikučių neregėt, todėl nėra prežasties už ką pešties, o antra: Cicilikučiai patįs tankiausiai sėja betvarkę ir neapykantą tarp savo tautiečių, už ką sykiais ir geri žmonės nukenčia negeistinus žodžius už užgauliojimus nuo tamsios liaudies.

Laikraščių nors neteko patirti kiek pareina — bet tur būt nedaugiausiai, nes keliose stubose buvau, tai nemačiau nei vieno.

Darbai eina neblogiausiai, bet vyrams sunku darbas gauti, nes čia dirba daugiausiai merginos. Uždirba neblogiausiai. Oras čia tuom tarpu šiltas ir gražus.

Ex-Vabaliukas.

ORCHARD LAKE, MICH.

Š.Š. Kiryliaus ir Metodijaus seminarijoj mokslo metai jau prasidėjo. Mokslaeivių nei mažiau nei daugiau, imant abelnai, tiek, kiek praeitaisiais metais, Lietuvių skaitlius kaip klesikų taip ir klierikų sumažėjo. Naujų kaip ir nėra. Tečiaus visgi, neskaitant klesikų, lietuvių klierikų dar pasiliko 9.

Rugsėjo 10 d. buvo Literatiškosios "Lietuvių Vilties" draugijos susirinkimas išrinkimui valdybos naujiems metams. Slaptai balsuojant dauguma balsu pirmininku liko išrinktas Petras Lapelis, sekretorium — Vincas Karkauskas, iždininku — M. Kazėnas, abudu antrojo kurso teologai; knygininku gi išrinktas Juozas Martišiunas — antro kurso filosofas. — Nutarta draugijos iždan mokėti kas mėnuo kiekvienam po 10c., kurie eis aprūpinimui bėgančiųjų josios reikalų.

Zonis.

Rugsėjo 17 dieną š.m. Kirylinus ir Metodijaus Seminarijos Lietuviai Studentai Pilnieji Blaivininkai turėjo pirmutinį šiais mokslo metais savo susirinkimą. Į valdybą liko išrinkti vienbalsiai: Pirmininku V. Karkauskas, raštininku — P. Lapelis. Svarbiausias jųjų nutarimas savo kuopos reikaluose, pasirašius po jo visiems Pil. Blaivininkams, nutarta išsiųstti į "Draugą" atspausdinimui. Sąnariai pilni gerų norų, pasirengę šiais mokslo metais energiškai veikti, laikyti kuotankiausiai susirinkimus, pasikalbėjimus ir t.t. Smagu girdėti tokias naujienas. Dievo jiems padėk!

Keistutis.

POQUONOCK, CONN.

Pas mus darbai ant farmų baigiasi; tuojaus ir mokestis sumažėjo ir daugumas darbo neteko. Kaip kuriems bus sunkus laikai, nes dabar neatsimena apie blogus laikus, ir kaip tik gauna "pėdę", tuojaus išmaino ant alučio, o kaip kurie per savo nesusipratimų patenka ir į policijos rankas, kur, žinoma, nesigaili jų sunkiai uždirbtų dolerių. Žinoma, tik tie pakliuva policijai, kurie daugiausia myli girtuokliauti. Yra ir tokių, kurie labai gražiai užsilaiko, uždirbtą pinigą taupina sunkesniems laikams. Rugsėjo 2 dieną, vakare, atsibuvo šokiai vietinės Šv. Kazimiero dr-jos, ant kurio buvo atvažiavęs p. J. Rikteraitis, S. L. R. K. A. pirmininkas. Labai džiaugėsi musų 45 kuopa S. L. R. K. A. iš atsilankymo p. Rikteraičio ir jo pasidarbavimo, už ką mes sudedam p. Rikteraičiui širdingą ačių, kad atvažiavęs visu pirmu sužinojo musų reikalus, o paskui pasakė nors trumpą prakalbą; kviesdamas visus lietuvius rašyties prie S. L. R. K. A. Paaiškino draugijai, kuriai neseniai susitvėrus reikalingas čarteris, kad gali gauti čarterį iš Susiv. už dyką, jei tik prisirašys prie S. L. R. K. A. ir ragino įsikurti nors mažą kniginėlį su gerais pasiskaitymais, kas ir įvyks neužilgo. Pasinaudojęs iš tos prakalbos vietas, neseniai atvažiavęs iš Lietuvos vargonininkas, Volteris Kancleris, tų patį vakarą padavė aplikaciją į S. L. R. K. A. Apart minėto vargonininko tą vakarą įsirašė ir daugiau narių, kurie atidžiai klausėsi kalbėtojaus žodžių ir suprato S. L. R. K. A. naudingumą. Buvo atsiradę keletas nenuoramų, kurie visokiais budais stengėsi užkenkti kalbėtojui, kad tik mažiau galėtų girdėti jo žodžius ir nesuprastų jo naudingų pamokinimų. Vienok abelnai, prakalbos puikiai nusisekė ir padarė gražų įspudį į klausytojus.

Kad daugiau butų tokių prakalbų, nes nauda iš to didelė.

M. B. Juškevičius.

Iš Visur.

KANADA.

Pereitą savaitę Kanados piliečiai aiškiai parodė, kad jie nenori draugauti su Jungtiniais Amerikos Valsčiais, arba, kaip amerikonai sako, Dėde Samu (Uncle Sam).

Kaip jau žinoma, Rugsėjo 21 d. buvo Kanados rinkimų diena; tą dieną visi piliečiai savo balsais rinkosi šalies atstovus ir sykiu turėjo nubalsuoti Kanados abipusystę (reciprocity) su Jungtiniais Valsčiais, su kuria tiek daug turėjo vargo prezidentas Taftas, kol įkalbėjo kongresui už ją balsuoti; taip-gi nemažai padėjo triuso ir Kanados premieras Laurier, nurodydamas abipusystės gerus vaisius ir šaukdamas piliečius už ją balsuoti. Vienok, nepaisant abipusystės išgyrimų ir karštos už ją agitacijos, viskas nuėjo niekais, Kanados piliečiai, didele dauguma balsų, **atmetė abipusystę**. Negana to, kad atmetė abipusystę, bet jie atmetė ir Liberalų partiją, abipusystės šalininkę, kuri per keliolika metų valdė Kanadą.

Po šiais rinkimais Kanados liberalai turės parliamente vos 84 atstovus, kuomet jų priešininkai konservatyvai turės 132, taigi 48-niais atstovais daugiau už liberalus. Daugiausia balsų gavo konservatyvai didžiausioj Kanados provincijoje Ontario, nes ši provincija konservatyvams davė 70 atstovų, liberalams-gi tik 15; ir kitose provincijose daugiausia laimėjo konservatyvai, tik Quebec, Nova Scotia, Brunswiek, Sarkachewan ir Alberta provincijose liberalai gavo daugiau balsų, bet perviršis buvo toks mažas, kad toli neatsivėrė konservatyvų laimėjimo vien Ontario provincijoje. Taip daly kams virtus buvęs Liberalų partijos vadas ir parliamento premieras Sir Wilfrid Laurier atsisako ant tolians vadovauti partiją; matomai, neturėdamas konservatyvų pergalės, nenori su jais kanties! Ponas Laurier greitu laiku išvažiuos į Ottawą, kad atiduoti savo, kaipo premiero, pareigas konservatyvų vadui p. Borden'ui, kuris be jokios abejonės bus parliamento premieru.

Liberalai didžiuojasi bent tuo, kad jiems valdininkaujant Kanada turėjo geriausius laikus ir pono Laurier'o šeimininkavimas ilgai pasiliksiąs visų piliečių atmintyj. Gi pačiam Laurier'ui esanti proga pasitraukti nuo valdininkavimo vietos su puikiausia ypatos reputacija ir garbe.

Ką gero butų davus ta nelaimingoji abipusystė abiejų valstijų piliečiams, ypač mums ateiviams, tuo tarpu niekas nežinos. Viskas ką liaudis žinos, tai tik tą, kad tas p. Taftui ir jo šalininkams labai nepatinka; nepatinka gi dėlto, kad tas atims progą Taft'ui ir jo politikieriams didžiuoties 'dideliais' nuveiktais darbais, ypač dabar, kada prisiartina prezidento ir kitų svarbesnių valdininkų rinkimai. Tai-gi, ne bereikalo Kanados piliečiai, atmetę abipusystę, daugiau kalba apie Jungtinių Valsčių prezidentą Taftą negu apie savo partijų vadovus ir politikierius; matomai kanadiečiai visai neturi užsitikėjimo pas Jungtinių Valsčių politikierius.

PORTUGALIJA.

Rugpiučio 27, atsiliko prezidento rinkimai. Dauguma balsų tapo išrinktu Arriaga Bernardino Machado, kuris žadėjo labai daug, net ir nemorališkumo tolerantiją — liko tiesiog pašieptu. Rinkimų laike šarvuota kariumenė dabojo tvarką. Arriaga, kaipo prezidentas, prabilo į savo piliečius, išreikšdamas norą vienybės republikonų tarpe.

Arriaga gaus $24.000 metinės algos; be to, $6.00 bėgamiems reikalams. Tečiau jis negalės gyventi rūmuose, kuriuose karalius gyvendavo. Atstovai gaus $106 mėnesinės algos, o $5.20 bus numušama už kiekvieną apleidimą posėdžių.

Portugalijos , išguitasai karalius Manuelis yra skolingas apie $10,000,000. Pirmiau apie tai nebuvo žinota; dabar-gi, ištyrus viską kaip reik, pasirodo, kad jaunas ex-karaliukas turėjo neapsakomus gabumus prašvilpimui pinigų. Ir taip,kaip dabar dalykai stovi, Manuėlis negaus $3,300 mėnesinės algos, kurią gaudavo ikišiol. Kažin, kodėl Manuėlis yra taip išlaidus? Ar tik ne užtai, kad niekad netaupė. — Žinoma.

ISPANIJA.

Karo teisės valdo dabartinę Ispaniją. O tai vis iš priežatsies straikų. Revoliucijonieriai gundo darbininkus mesti darbą netaip dėl mokesties, kaip dėl riaušių ir betvarkės, iš kurių jie mėgsta naudoties. Valenciją kenčia daugiausiai. Nežiurint į tai, kad šarvuota kariumenė stengiasi užlaikyti tvarką, revoliucijonieriai nors vakaro laiku veržiasi į jiems priešingas vietas, kad atkeršyjus. Taip, štai vieną vakarą įsiveržė į teisėjo bustą, užmušė jį ant vietos, o sargą skaudžiai sužeidė. Vis tai dėlto, kad pastarieji drįso peikti revoliucijonierių pastangas ir baudė juos už žiaurų pasielgimą. Žodžiu, visa Ispanija kenčia nuo straikų ir betvarkės. Kas bus toliau, sunku įspėti. Karalius Alfonsas ir jo užtarėjai prisakė kariumenei šarvuoties visoms pusėms, kad tik kaip nors užvedus tvarką. Tečiau visutinis straikas neįvyko, kaip tikėjosi revoliucijonieriai.

RUSIJA.

Kijeve, rugsėjo 18, mirė garsus Rusijos viršininkas Stolypinas. Mirties priežastis — šuvis, kurį Stolypinas apturėjo keletą dienų prieš tai bebūdamas teatre. Iš pradžių, rodės, jokis pavojus negrėsė, tečiau nedėlioje gydytojai patyrė mirties apsireiškimus, kurie galutinai, numarino garsųjį Stolypiną. Pats caras apsilankė šermenyse, išklausė pamaldų už mirusįjį ir ramino velionio šeimyną.

Buvusis ligšiol finansų ministeris Kokovcevas užėmė laikinai Stolypino vietą, o Makarovas likosi vidaus dalykų ministeriu.

Beje: žydai rūksta iš Kijevo strimagalviais, nes jaučia pavojų, kadangi užmušėjas Stolypino yra tikras žydelis.

Caras uždraudė savo didiemsiems kunigaikščiams vesti moteris nekarališkos kilmės. Nors tai jau senas dalykas, tečiau caras dar kartą iždavė paliepimą, kuriuomi matyt nori pranešti, kad jis nuo šio laiko ignoruos panašius moterystės ryšius. O ypač-gi jis norėtų apsaugos nuo tokios "degradacijos" kunigaikščius: Borisą Vladimirovičą, Andrių Vladimirovičą ir Dimitrą Paulovičą. Paskutinis carui daėdė daugiausiai. Dar yra tik jaunas vaikinas, o ant mergų galva pramušta; ir, rodos, kad vestų bikokią, kad tik... su pinigais. Taip tatai rusų caras žiuri į moterystės ryšius.

VOKIETIJA.

Herr Von Kiderlin-Waechter, ministeris užrubežinių dalykų, ir M. Jules Cambon, Francuzijos ambasadorius, turėjo labai draugišką pasikalbėjimą, kaslink Moroko reikalų. Mat, viena ir antra pusė norėtų "priglausti" ne laimingąją Moroką. Tečiau, anot lotinų priežodžio — 'similis simile gaudet'. Kur čia ne "similis"! Neišgero, užtaigi, ir taikosi.

Naujienos iš Amerikos.

Laimėjo straiką.

Detroit, Mich. Čia buvo išėję ant straiko gatvekarių konduktoriai ir motormanai; straikas tęsėsi vos 18-ką valandų, kadangi kompanija išpildė svarbesnius darbininkų reikalavimus ir karai tuoj pradėjo bėgioti.

Neapsakomas džiaugsmas apėmė straikininkus, kada, po apšaukimui straiko, nei vienas gatvekarys nepajudėjo nei iš vietos, kadangi nebuvo kam juos varyti.

Nori atimti — bet negali.

Danville, Pa. Vietiniai gyventojai, patyrė kad viena negrų šeimyna augina baltveidį vaiką, apie 3 metų senumo; atsirado ir tokių, kurie apie tai pranešė ir policijai, kad pastaroji pasistengtų atimti nuo negrų vaiką, kuris esąs da-gi ir labai gražus. Policija ištyrus, dalyką, visaip galvojo, kad atėmus vaiką nuo 'nieviežlybų' tėvų, bet jokių tiesų negalėjo surasti, ant kurių pasiremiant butų galima uždrausti negrams auginti baltą vaiką, kadangi negrai užlaiko ir mokina vaiką labai gerai.

Negrai sakosi tą vaiką gavę nuo biednos moteriškės, iš Shamokin'o, kuri ir dabar ten gyvenanti.

Vėl šaudo amerikonus.

Iš Tampico, Mex. paduoda žinias, kad čia įvyko susirėmimai valdžios kareivių, su valstiečiais, kur keliolika buvo užmuštų ir kelissyk tiek sužeistų, tarpe užmuštų randasi 9 Amerikos piliečiai, iš Texos valstijos.

Aukos automobilių lenktynėse.

Syracuse, N. Y. Kaip jau dabar paprastai pas Amerikonus daroma, rengiant kokius nors fair'us ar parodas, visados prie to buna priedas: sportai—lenktynės; gi pastaraisiais laikais prie to buna rengiama orlaiviininkų ir automobilistų lenktynės. Tokios lenktynės atsibuvo Syracuse, kur vieno automobilisto, Harry B. Oldfield'o, ekspliodavo rato gumas, o kadangi automobilius ėjo su kiek tik galimu greitumu, net į pavietrę pakildamas, automobilius atsidurė kitoj' pusėj' daržo tvoros, pataikydamas į pačią žmonių minią. Dešimtį asmenų užmušė ir daugybę sužeidė, tame skaitliuje randasi moterų ir vaikų. Gi pats automobilistas ilgai gulėjo apsvaigęs; jam išlaužė vieną šonkaulį, vienok išgysiąs. Harry B. Oldfieldas, po savo atsikvotėjimui apreiškė, kad tai esanti baisi nelaimė ir daugiau niekad lenktynėse ne-

Ar jau susipras!

10,000 siuvėjų ant straiko.

New York, N. Y. Apie 1000 siuvėjų dirbtuvių likosi uždaryta, kadangi 10,000 siuvėjų apleido darbą. Darbdaviai tikisi kad dalis darbininkų po kelių dienų sugrįš prie darbo, kuomet darbininkų lyderis tvirtina, jeigu laike 48-nių val. jų reikalavimų neišpildys apie 18,000 siuvėjų pames darbą. Tarpe darbininkų reikalavimų svarbiausi yra šie: pakelimas algų, sutrumpinimas lyg 8-nių darbo dienos ir panaikinimas darbo sekmadieniais.

Vėlesnės žinios praneša, kad mažiausia 25,000 siuvėjų pametė darbą ir pristojo prie straikierių.

Pragaištingas šunės įkandimas.

New York, N. Y. Apie trįs metai atgal likosi šunės įkąstas italas Angello Rebeccelini, bet jis buvo sveikas lig šiam laikui, kaip štai po trijų metų visai netikėtai pas jį apsireiškė hydrofobijos (pasiutimo) liga. Daktarai ištyrę pripažino, kad jo kraujas yra užnuodintas nuo seniai, tai-gi nuo viršminėto šunės kandžio. Sakoma, kad Rebeccelini turės mirti.

Tuotarpu, Denver'io (Colo.) miesto šunų gaudytojas, Herman Carn, kuriam esant tarnystoje buvo sukandžiotas net 2000 šunų ir jam tas, kaip jis sakosi, nieko neužkenkė. Ponas Carn sako, kad jis geriau velytų apturėti šunės įkandimą negu blusos.

Koks tai skirtumas!

Geležinkelių darbininkai straikuoja.

1200 geležinkelio darbininkų, dirbančių ant Lackawanna linijos, išėjo ant straiko, kadangi kompanijos prezidentas Truesdale prašalino iš darbo formaną M. J. Foley; mat Foley buvo unijos išrinktas perstatyti kompanijai darbininkų reikalavimus, kurių, žinoma, kompanija nenorėjo pripažinti, o kadangi Foley prieš kompaniją nenusilenkė, tat už "nepaklusnumą" gavo "sakt", už ką unija už jį ir užsistojo.

Apsimainė pačioms.

Copaigu, L. I., Pereitą nedėlios dieną čia įvyko vestuvės p. p. N. A. Griffin'o ir prof. Harry Spodick, kurie apsivedė mainais vienas kito pačią, kurios neseniai buvo nuo jų atsiskyrę. Kada tos moterįs ėmė persiskyrimus, jos tai darė su žinia viena kitos.

Ko tai sviete nėra?!

Redakcijos Atsakymai.

V. Kalinauskui, Chicago. Kam socialistai lindo ten, kur jų niekas neprašė? Kam nenustojo lindę paskui, pamatę net, jog jie nėra pageidaujami svečiai ant 33-iosios ir Auburn gatvių? Už pasekmes, lai patįs atsako. "Draugas" neturi jokios priedermės ginti svetimus netaktingumus. Raštelis pasiųstas atgal.

Jonui Adomavičiui, So. Boston, Mass. Laiškas surašytas taip neaiškiai, kad tik keletą minčių tegalima suprasti. Kiek susekėme, tiek talpiname. Kitą sykį rašyk pats arba duok bent rašyti sunaresniam žmogui. Laiškas, kaip jis yra surašytas, skaitytojuose gimdo tik negardžius juokus. Mes nenorime gadinti savo skaitytojams skonies nei Tamstai, kaipo prenumeratoriui, dary ti gėdos. Savo bendradarbių tikrų pavardžių neišduodame.

ŠELPKITE PAVARGĖLĮ!

Gerų žmonių sušelpimo šaukiasi Kazimieras Kalinauskas, negalįs paeiti iš vietos kolieka. Turi kojas sutrauktas. Jo adresas:

Kazimieras Kalinauskas,
Radiškių sodžiuje, Mockavo gminos, Suvalkų pavieto ir gubernijos.

Didelis Teatras ir Balius!

44 kp. S. L. R. K. surengė iškilmingą pasilinksminimo vakarą. Bus vaidinta II-jose veikmėse graži ir juokinga juokažaislė **"Gudri Našlė"**. Atsibus četverge, 12-tą d. spalio, (Columbus Day) Valerio Emanuelio salėje, 88 River st., Haverhill, Mass.

Inžanga 25 centai visiems.

Prasidės 6-tą val. vakare ir trauksis lig vėlumai nakties.

Užprašo
Komitetas.

DRAUGAS

(THE FRIEND)

Katalikiškas Laikraštis Paįvestas Amerikos Lietuvių Katalikų Reikalams.

— Organas S. L. R. K. A. —

Eina iš Wilkes-Barre, Pa., kas ketvirtadienis.

A. L. R. K. K. Sąjunga — Leidėjai.

Kun. A. Kaupas — Redaktorius

Visas korespondencijas ir kitokius raštus reikia siųsti pas

Rev. A. Kaupas,
34 Church St.,
Pittston, Pa.

Visus pinigus, ar tai prenumeratos, ar tai už "džabsus" ar už apgarsinimus ir t.t. reikia siųsti tokiu antrašu:

"DRAUGAS"
314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Ar bus tai spauzdinimas konstitucijos, ar plakatų, ar tikietų ar kitokio į tat panašus reikalai, reikia visados kreipties tuo pačiu antrašu:

"DRAUGAS"
314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Redakcija pasilieka sau teisę taisyti, trumpinti arba atmesti visus prisiunčiamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo pridera nuo redakcijos.

Atmestieji rankraščiai nėra grąžinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno puslapio, paliekant plačius tarpus tarp eilučių. Popieros nėra ko gailėties, nes korespondentams ir bendradarbiams rašant ant abiejų pusių, da-gi smulkiomis raidėmis, redakcijai labai dažnai pridėtina perrašinėti ataįstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų artimiausiame numeryje, rankraštis reikia pristatyti spaustuvėn ne vėliau, kaip 9 valandą ižryto antradieryje (utarninke).

REDAKCIJOS PASTABOS.

Beveik visoje Europoje apsireiškia nerimavimai. Nekalbant apie Portugaliją, kur nėra romybės nuo praeito rudens riaušės vienoje ar kitoje formoje (straikai, sabotažas, sankrovų daužymai, sumišimai gatvėse, ir t.t.) kįla kitose viešpatijose. Anglija pergyveno baisias visutiniojo straiko valandas. Francijoje, Belgijoje ir Austrijoje riaušės už maisto brangumą; Ispanijoje beveik tikra revoliucija; Rosijoje — Stolypinas užmuštas; Norvegijoje — revoliucijinis judėjimas kariumenėje; Irlandijoje — nei vienas traukinys nevaikščioja... Ir tuose visuose bruzdėjimuose jaučiasi kažinkokia nauja, ligšiol negirdėta dvasia, savo išvaizdoje labai panaši į socialę revoliuciją. Ligšiol budavo tikybinės revoliucijos (XVI-tojo šimtmečio reformacija) ir politiškosios (pradedant pranecuzų revoliucija 1789 m. ir baigiant apskelbimu Portugalijos respublika). Dabar taip išrodo, lyg artinasi laikas seniai Marksо pažadėtos socialės revoliucijos.

Anglijoje, pav., darbininkai straikavo, patįs aiškiai nežinodami, ko jie nori. Pirmučiausiai pametė darbą angliakasiai. Anglįs tuojau pabrango. Reikėjo daugiau policijos ir kariumenės, kad užlaikus tvarką tarp straikininkų. Po to sustraikavo marininkai. Tuojau kilo panika, nes be įvežamųjų iš svetur valgomų daiktų Anglija negali išmisti. Netrukus pametė darbą dokų darbininkai ir vežėjai. Galop geležinkelių darbininkai stojo į straikininkų eiles. Į Londoną prisiėjo sutraukti 25.000 karuvių, kad daboti dokus ir geležinkelių stotis. Paskutinėse straiko dienose priėjo prie to, kad krasa meldė straikininkų pavelijimo vežti pašarą savo arkliams ir gazolinų savo automobiliams. Valdžia nusižemino prieš straikininkus dar kitokiu budu; jinai meldė jų, kad nedarytų kliučių pristatinėjant maistą ir kitokius reikalingus daiktus į ligonbučius.

Štai šitokių dalykų pirm kelerių metų Anglijoje nebutų atsitikę. Darbininkų sąjungos buvo suorganizuotos sulyg paskiriais užsiėmimais: pečkuriai turėjo savąją uniją, marininkai — savąją, mašinistai — savąją, konduktoriai — savąją, ir t. t. Kas įdomiausia: viena su kita neturėjo nieko bendro. Iš to išeidavo toks daigtas, kad jeigu sustraikuodavo, pav., geležinkelių mašinistai, tai jie straikuodavo vieni, kiti visi darbininkai: pečkuriai, konduktoriai ir t.t. pasilikdavo darbe, o kad straikuojančiųjų vieton galima visados gauti šiokius tokius mašinistus, tai judėjimas ant geležinkelių nesustodavo, ir visuomenė netaip labai atjausdavo straiko sunkenybę.

Bet paskutiniu laiku Anglijos darbininkai persiėmė atneštu nuo kontinento sindikalizmu. Tuo vardu yra vadinamas suorganizavimas darbininkų ne sulyg darbo, koki kas atlieka, bet sulyg pramonijos, kurioje kas dirba. Pav., parvežimas daiktų iš vietos į vietą (transportacija) turi plačių-plačiausią dirvą. Daiktus vežama laivais, geležinkeliais, vežimais. Tai-gi ir tas kurs garlaivyje pečių kuria, kurs ant laivo buris tiesia, ir kurs įkrauja į laivą arba iškrauja iš jo daigtus, ir tas, kurs įdeda juos į vagonus, ir tas, be kurio pagelbos traukinys ne gali pasijudinti iš vietos, ir tas, be kurio daigtas negali atsirasti sau paskirtoje vietoje — visi jie: marininkai, dokų darbininkai, konduktoriai, vežėjai — visi jie jaučiasi atliekančiais vieną didelį darbą, jaučiasi broliais visų bendrame reikale. Taip susispietę į vieną milžinišką "sindikų", darbininkai gali priversti visą kraštą pulti po savo kojų, nes gali numarinti badu žmones. Juk Londone paskutinio straiko laiku bėdinesnės klasės neturėjo ką valgyti, nes laivuose ir dokuose tonų tonos maisto pute puvo!

Įdomiausia, jog ne darbininkų vadovai apskelbė straiką (vadovai jo nenorėjo), bet darbininkai patįs privertė savo vadovus laikyties išvien su jais, vadinasi, privertė juos vadovauti straike. O ir patįs parliamento atstovai socialistai buvo straikui priešingi, nors viešai su savo priešingumu nedrįso pasirodyti. Mat suprato, jog politiškas socializmas (iškovojimas perviršijančios galybės socialistams parliamente) prieš tokį judėjimą negali atsispirti, pavirsta niekais.

Straikas šiuo tarpu tapo šiaip-taip numalšintas, bet toli neužbaigtas. Viena to straiko pasekmių yra noras atpirkti geležinkelius iš privatinių rankų ir pavesti juos valstijos globai. Tokį morų išreiškia netik parliamentas, bet ir patįs geležinkelių savininkai (šiems, kaip tikrina žinovai, geležinkeliai neneša tiek daug pelno, kiek pirmiau, ir jie geriau norėtų vieton savųjų laikyti valdžios skėtįas). Nori to ir patįs darbininkai, bet dėl visai kitokių priežasčių: — kovoti su darbdaviais šiose sąlygose sunkus darbas, nes darbdaviai nenori nieko nusileisti, bet, kuomet geležinkeliai pateks į valdžios rankas, tad su naujais darbdaviais bus lengva kova, nes valdžia priderės nuo "musų".

Taip tai apsireiškia nauja dvasia Europos darbininkų judėjime. Anarchizmas gludo gilumoje. Kropotkino mokslas: kad atskirų pramonijos šakų darbininkai privalo turėti savo globoje visas savosios šakos įstaigos (pav., batsiuviai visas čeverykų dirbtuves ir paskui vieni su kitais "laisvai" mainyties savais išdirbiniais), stovi užpakalyje viso judėjimo.

Taip darosi ne tik Anglijoje, bet ir kitose Europos šalyse, tiktai tas judėjimas apsireiškia ten kitoje išvaizdoje.

Stolypino mirtis suteikia progą padaryti vieną-kitą pastabėlę. Kaip žinome, Rusijos premieras tapo pašautas rugs. 14 d. Kijevo teatre caro akyvaizdoje. Pasiliko dar gyvu keturias dienas, ir 18 d. rugs. numirė didžiausiuose skaudėjimuose. Užmušėju buvo advokatas Dimitras Bogrovas, kurs nors nešioja krikščionišką vardą ir rusišką pavardę, tečiau yra tikrų-tikriausias žydas. Užmušėjas vaidino dvejopą rolę: buvo socialistų-revoliucionierių vadu ir tuo pačiu laiku išdavinėjo savosios organizacijos paslaptis policijai. Bogrovas buvo antras Azefovas: organizavo revoliuciją, darė planus, kaip užmušinėti augštus valdininkus — ir tuo pačiu laiku buvo šnipu policijos tarnyboje (gaudavo iš policijos 180 rublių mėnesiui). Bogrovas nebutų įsigavęs į teatrą ano ketvirtadienio vakarą, jei nebutų turėjęs tam tikro leidimo nuo policijos, o tokį leidimą gavo dėlto, kad buvo geras policijos bendradarbis — šnipas. Be ko, ir revolveris, su kuriuo nušovė Stolypiną, buvo gautas nuo policijos.

Dėlko šnipas pasikėsino ant savo vyriausiojo viršininko gyvybės? — Paslaptis išeis aikštėn vėliau, tuo tarpu-gi spėjama, jog dėlto, kad arba (1) Bogrovas priderėjo į naują autonomistų-revoliucijonierių organizaciją, kuri pasiryžo iškovoti paskiriems Rusijos kraštams savyvaldą užmušinėjant ugštesnius valdininkus, arba (2) kad savoji organizacija pastatė Bogrovui vieną iš dvėjo: arba užmušk Stolypiną, arba mes tave užmušime.

Tečiau tatai skirtumo nedaro. Faktas pasilieka faktu, jog Stolypino užmušėjas buvo policijos šnipu, ir tas faktas parodo, kaip ant delno, jog socialistų ir kitokių revoliucijoninių partijų eilėse dar ligšiol tebėsama policijos šnipu; netik tebėsama, bet — kas įdomiausia! — tie šnipai kai-kur vaidina svarbiausią rolę revoliucijos judėjime ir socialistų eilėse...

Ar nejstabu?

Nuo šnipų globos ir įtekmės neliuosi nei musiškiai socialistai. Kas dar pirm dviejų savaičių butų įtikėjęs, jog Lietuvių Socialistų Sąjunga Amerikoje turi artimas pažintis su caro policijos šnipais, priima juos į savo tarpą ir šnipų liudijimais naudojasi savo purvinų tikslų atsiekimui? Kas iš pažlies galėjo įtarti, jog L. S. S. A. tarpe randasi ponelis, kurs dar pirm dviejų metų dirbo Kauno žandarų raštinėje, persekiojo politiškus prasikaltėlius — o dabar jau tapo "draugu", "ištikimuoju", kurio "affidavit'ais" ir kitokiais "dokumentais" naudojasi labai demonstrativiškai Sąjungos organas?

Lietuviai socialistai priima į savo eiles šnipus, juodašimčius, noliausius cariznio palaikytojus!!! Naudojasi šnipų patarnavimais!... Tampa caro valdžios įrankiais prieš apšvietimo platinimą Lietuvoje! Patįs viešai prisipažįsta (žiur. "Kova" No. 37) jog jiems draugavimas su žandarais daug meilesnis, nekaip su "Saulės" atstovais (žandarą Kutrą vadina "draugu", kuomet "šnipo" titulą, prisegia prie kun. Olšausko vardo)!

Negirdėtas ligšiol socializmo kronikoje atsitikimas!

Ištikrųjų dabar niekas nenusidėtų neikiek prieš tiesą, jei pasakytų, kad lietuvių socialistų broliai, draugai, bičiuoliai, bendradarbiai — tai šnipai, juodašimčiai, žandarai....

Skaitytojai! jeigu dabar jums pasitaikys susieiti su cicilikais arba atsirasti jų prakalbose, nesibijokite paklausti, kiek jie gauna pašalpos nuo caro valdžios. Tegul ir patiems cicilikams atsidaro akįs ir lai jie pamato, jog pučia į caro šnipų dudą.

Kuo toliau žmogus svarstai, tuo tikresnė išrodo nuomonė:

1. jog apkaltinimas, buk kun. Olšauskis esąs policijos šnipu yra išėjęs iš Rusijos žandarmerijos valdybos;

2. jog galima labai lengvai įtarti, kad Mr. Adam Kutra, kaip buvo pirm dviejų metų rusų žandarmerijos žinybos tarnyboje, taip toje tarnyboje pasilieka iki šiai dienai;

3. jog visi slaptingi "dokumentai" prieš kun. Olš. yra padirbinėti arba žandarmerijos žinyboje arba (tat bus teisingiausiai) Bostono aplinkinėse;

4. jog L. S. S. A. pavirto sąmoningai arba nesąmoningai Rusijos žandarų ir šnipų paklusnių-paklusniausia tarnaitė.

Kitaip neišsiteisinamo logiškai "Kovos" išsišokimo negalima suprasti.

Niekas neabejojo, jog musų "pirmeiviukai", išgirdę žinią, kad kun. J. Tumas d-ro Jono Šliupo raštus degina, šoks piesta ir pradės žeminti blogiausiais žodžiais tą veikėją, kurio pavelkslas dabibna pirmuosius "Laisvosios Minties" No. 18 puslapius.

— Juodašimčio darbas! — riktelės Stasiulevičiai ir kitokie keliaujantįs cicilikučiai.

— Kriminalas! — užbaubs šliupiniai. — Deginimas ant laužo, inkvizicija!...

— Ugolovnoje dielo! — pritars 'draugas' Mr. Adam Kutra.

Na-gi, taip ir pasidarė. Nėra ko slėpti, jog "pirmeivių" laikraščiai pasipylė visokiais išniekinimais tų svečių, kuriuos jie patįs dar taip neseniai buvo pavadinę "nebuvėliais". Kaip pirmutinis piktumas tarp pirmeivi ir "Saulės" delegatų išėjo už nedalyvavimą Šliupo sušauktame suvažiavime, taip antras piktumas kilo už deginimą Šliupo raštų.

Visur Šliupas ir **tik** Šliupas. Šliupas pirmeiviukų dievaitis, Šliupas bedievių Kurėjų-Kurėjas. Išgirdus žodį: "Šliupas!" reikia pulti ant veido, kaipo žinomoje operetėje — išgirdus žodį: "Mikado!" Kas tokios garbės Šliupui neatidavė, tas nuskriaudė tautą, užkenkė progresui, sugriovė laisvę — tas judašimtis, šnipas, jlgaskvernis, dvasios r... Brrr! Sunku net įsivaizdinti, koks didelis tas drąsuolis yra prasikaltėlis.

Bet šalin juokai. Aklas Šliupo garbinimas parodo, ant kokio žemo apšvietos laipsnio stovi tie visi, kurie vadina save pirmeiviais, 'taligentais', laisvamaniais ar kitokiu kokiu garsiai zurzančiu žodžiu. Tuo tarpu Šliupo raštai ištiesų verti to, kad juos sudeginus. Juose nėra nei mokslo, nei doros, nei tiesios, nei teisybės. Šliupo raštai pilni aklos nepykantos, pilni iškraipymų, klaidinimų, ignorantijos, melų. Tie raštai jokios naudos skaitytojams neneša, o cibių kiek gi pridirba! Išveda iš tiesos ir doros kelio tamsius žmonelius, padaro iš jų suniurusius, pilnus puikybės ir neapykantos sektantus. Jei tų raštų nebutų, tai šviesa, ir tiesa, ir dora, ir broliškoji meilė, ir pati pažanga musų tarpe stovėtų daug augščiau, nekaip dabar stovi.

Tai ne kunigų nuomonė. Taip šneka visi bešališki, apšviesti ir mylintįs ištikrųjų tiesą, šviesą, mokslą ir dorą lietuviai.

Kun. Tumas, kaipo vyras, kuriame niekados nebuvo ir dabar nėra jokio vyliaus, pasakė Šliupui į akis, kur yra atsakomiausia vieta Šliupo raštams.

Bet tai pasakė ne kun. Tumas. Tai kun. Tumo lupomis visa dora lietuvių inteligentiją išreiškė savo nuomonę apie Šliupo raštų vertybę.

PROTESTAS PRIEŠ LENKŲ SPAUDĄ.

(Prisiųsta).

Kad sutramdžius nuolatai lenkų spaudos platinamas įvairias piktu noru leidžiamas paskalas apie lietuvius, maloniai prašau neatsisakyti artimiausiame gerbiamojo Tamstos laikraščio numeryje išspauzdinti šį pranešimą:

Lietuviai labai yra sujudinti nedovanotinais lenkų spaudos paseilgimais, kuri, vaduodamasi blogais norais, paleido paskalą, kad lietuvių organizacijos pradėjusios rūpintįes Vilniaus Rymo Katalikų vyskupiją panaikinti.

Dabar paaiškėjo, jog paskalos tos buvo platinamos ne vien tik tam, kad sukėlus Rymo kuriją prieš lietuvius, bet ir didesniam lenkų agitacijos pasisekimui tautiškai nesusipratusioje minioje, ar tinantis, sulig Administratoriaus paliepimo, būsimajam visų gyventojų surašinėjimui pagal tautas.

Nors lietuvių organizacijų atstovai tuojau apreiškė, jog tai netiesa, nors lietuvių spauda užprotestavo, vietiniai lenkų laikraščiai, užuot pripažinę, kad išplatintos jų paskalos yra melagingos, atkakliai tyli net ir lietuviams viešai pavadinus tokį jų pasielgimą provokacija.

Lietuvių organizacijų ingaliotinis

Donatas Malinauskas.

Rugpiučio 24 d. 1911 m.

Vilnius,

Jurgio prosp. 22.

Faktai ir Principai.

(Paimta iš "Draugijos").

Tąsa.

12) Tokiame umame parforce įvedliojime lenkiškos kalbos Lietuvos bažnyčiosna, ypač kaip tai daros Vilniaus vyskupijoj, biauriai pažeidžiama ketveriopos sve timos teisės, butent:

a) teisės vietinių lietuvių, kuriems perpus rečiau be tenka išgirsti Dievo Žodis, negu ikišiolei, o tuom tarpu tas Dievo Žodis jiems, kaipo tamsesniems ir vieną tik savo prigimtą kalbą temokantiems, yra daug reikalingesnis negu išėjusiems augštesnį mokslą dvarponiams agitatoriams.

b) teisės vietinių kunigų, kurie nenorėdami lietuvių apleisti yra priversti dvigubai darbuoties, dvejopus sakyti pamokslus, dvejopą rengti vaikam katechizaciją, dvejopas gegužines ir spalines pamaldas įvesti — ir visą tą darbą prisiimti ant savęs vien dėlei vietinių kelių, lietuviškai nenorinčių išmokti, lenkų agitatorių fantazijos;

c) teisės pačios Bažnyčios, kuri ačiu endokiškai agitacijai, iš įstaigos dvasiškos yra verčiama nešvariu lenkomanų politikos įrankiu ir negudrių bajoriškųjų „fanaberijų" paklusnia pildytoja;

d) teisės Lietuvos kaipo atskyros savystovios etnografiškos srities, kurioje viešpataujanti bažnyčiose kalba yra lietuviškoji.

13) Lietuva, kuri nėra Lenkijos dalis, nei jos provincija, kalbų klausime bažnyčiose, privalo laikyties tokių pat principų kaip ir kitos atskiros etnografiškos sritis, pav. Francija, Vokietija, Lenkija ir t.t. Kiekviena iš tų etnografiškųjų sričių turi savo viešpataujančią kalbą, pav. Francija—francuzišką, Vokietija—vokišką, Lenkija—lenkišką ir t.t. Todėl ir Lietuvoje viešpataujanti kalba bažnyčiose privalo buti lietuviška, nes čia ji yra lingua vernacula. Kitų svetimų kalbų vartojimas yra leistinas, jei yra tam tikras reikalas, bet su atžvilgiu į viešpataujančią kalbą, kad jos teisės nebutų pažeidžiamos nei sauvališkai susiaurinamos.

14) Kadangi tas teises daboti ir saugoti privalo dvasiškoji vyresnybė, bažnytinės tvarkos vedėja ir palaikytoja, tatai lietuviai privalo rupintįes, idant ta vyresnybė visose trijose Lietuvos vyskupijose butų lietuvių rankose. Nes nemorališkas padėjimas yra Poznaniuj, kur didesnė kapitulos dalis susideda iš vokiečių ir į vyskupus yra brukami įvairi Dinder'iai, Kloskės ir t.p. maž lenkiškai temokantieji vokiečiai prelatai, taip lygiai butų nemorališka, jei Kaune, Vilniuje ar Seinuose vyskupautų ir praletautų lenkai, juo labiau, kad tokie ponai prelatai iš lenkų paprastai net ir tiek nemoka lietuviškai, kiek Poznaniaus vokiečiai—lenkiškai.

15) Visose trijose Lietuvos seminarijose lenkystė tai pogi neprivalo buti viešpataujanti nei palaikoma. Lenkų kalba gali buti išguldoma kaipo atskiras mokslo dalykas, šalip lotinų ir rusų kalbų, bet ji neprivalo buti vartojama nei viešose klerikališkuose kasdieniniuose poteriuose, nei viešose kassavaitiniuose konferencijose. Pavažiuose atsitimuose potelsy bei reiktų vartoti arba lietuviškoji kalba, kaipo Lietuvoje viešpataujanti lingua vernacula, arba latiniškoji, kaipo kalba bažnytinė, liturgiška.

16) Visų trijų Seminarijų perdėtiniai turėtų buti lietuviai; jei tarp lietuvių ir latvių ir baltgudžių tinkamų kandidatų neatsirastų, tuomet galima butų skirti ir lenkai, bet gerai mokantieji lietuviškai ir neužsikrėtusieji lenkišku šovinizmu. Tokios pat taisyklės reiktų laikyties ir priimant kandidatus į seminariją. Pirmoj vietoj turėtų buti statomi aspirantai lietuviai latviai ir baltgudžiai ir tik jei tų pritruktų, priimti ir lenkai, bet su sąlyga, jog į dvejus metus išmoks gerai lietuviškai. Tas sąlygas neišpildžiusieji reiktų betgailestingai prašalinti.

17) Maišytose parapijose klebonais visur turėtų buti vien dori, susipratę lietuviai. Tame įžvilgyje daugelyje vietų Vilniaus vyskupijos, o iš dalies ir Zarasų pavieto Kauno gub. pageidaujama ne viena kunigų permaina. Kįsties į dvasiškijos vyriausybės dalykus lietuviai neturi teisės. Bet nurodinėti vietas, kur lietuviai bažnyčiose yra skriaudžiami ir net per bažnyčią ištautinami, to joks įstatymas mums negina. Taigi turime pilną teisę išvardinti tuos klebonus lenkus arba apsileidėlius lietuvius, per kurių kaltę vietiniai lietuviai baigia nykti Bažnyčios apleisti.

18) Su tokia baigiančia nykti ar ir visai sulenkėjusia liaudimi maišytose parapijose klebonams reiktų apsieiti rimtai, taktiškai, taisyti palengvėl jos iškreiptas pažiuras į lietuvių tautą ir kalbą, kaipo mužikišką bei pagonišką. Tam tikslui neprošalį butų sutvėrus net populeriškų literaturą lenkų kalboje, bet lietuvių dvasioje, susidedančią iš elementorių, kalendorių ir mažų brošurėlių, panašių į neseniai išleistąją "Kas tu esi". Be to parapijose su maišyta liaudimi reiktų steigti daugiau lietuviškų mokyklų, organizuoti lietuviškų draugijų skyrius, platinti lietuviškus laikraščius, ir apskritai kelti lietuviškąją kulturą. Nes kai sulenkėjusi liaudis pamatys, jog lietuviai visuose įžvilgiuose stovi augščiau už ją, savimi iš geros valios ims artintįes prie lietuvių ir ilgainiui nebenorės nuo jų skirtįes.

19) Į tą lietuviškos kulturos kėlimo darbą, kur galima reikia stengtįes pritraukti ir vietinę dvarponiją, tarnaujant jai savo informacijomis apie lietuvių įstaigas, draugijas, mokyklas prieglaudas, kviečiant juos į lietuvių susirinkimus, vakarus, susivažiavimus, padedant jiems lietuviškos kalbos išmokti, paskaitas prirengti, su liaudžia artyn susieiti ir t.t. Musų priedermė—kiekvieną naują pozitivišką spėką sunaudoti, kiekvieną gerų norų žmogų branginti, kiekvieną patogią aplinkybę musų kulturos naudai apversti.

20) Tos taktikos turime laikyties ne vien su dvarponkais lenkais, bet ir su kitais musų krašte apsigyvenusiais nelietuviais — k. a. rusais, vokiečiais, latviais ir t.t. Jokios neapykantos link jų pas mus neprivalo buti. Lietuvis tesprendžia apie kiekvieno žmogaus vertę ne pagal jo tautystę, bet pagal jo pasielgimą ir darbą. Principas bellum omnium contra omnes, kenkamingas net di-

dolėms ir tvirtoms tautoms, butų juo kenksmingesnis mums lietuviams, taip neskaitlingiems ir taip maž spėkų teturintiems.

21) Todėl viršiausias musų politikos tikslas privalo buti ne kova su lenkais, rusais ar kitais svetimtaučiais, bet ramus savos kulturos kėlimas, pasigaunant Dievo duotos mums tvėrimo galės. Tągi tvėrimo galę mes privalom kuopilniausiai išnaudoti kiekvienoje valandoje, kiekvienoje vietoje, visose krikščioniškos kulturos srityse — moksle, poėzijoje, dailėje, filosofijoje, technikoje, pramonėje, ukėje, socialiniame veikime ir t.t.

22) Sunaudodami pilnai tą tvėrimo galę savos kulturos kėlimui mes greičiausiai atgaivinsime savąją tautą, įvesime ją kulturinių Europos tautų ratan ir tuo budu tikrai palengvinsime jai išpildymą historiškojo jos pašaukimo — tarti žmonijai savo žodį, atvaidinti ant historiškos scenos savąją, kaipo atskiros tautos, rolę.

23) Tasai gi historiškos Lietuvos pašaukimas visai ne tame, kad ji galutinai su Lenkija susiliejus prastotų savo veido ir taptų atgaivintos lenkų "Rzeczpospolitos" užpakaliu; taipogi ir historiška lietuvių rolė ne tame, kad jie nuolat talkininkautų lenkams kovoje už prarastą jų "Rzeczpospolitos" neprigulmybę, virtę amžinais, pilnais neapykantos rusų bei vokiečių priešais. Tą pastarąją rolę mums reiktų palikti patiems lenkams. Neapkęsti rusus, vokiečius ir net pas mus lietuvius lenkai puikiai moka. Mes gi prie to mokslo gabumo neturim ir todėl nuo tos rolės mums kategoriškai reiktų atsisakyti. Neapykantos vieton mums reiktų pastatyti meilę, kuri ne tik privatiniame, bet ir politiškame gyvenime yra daug stipresniu veiksniu negu neapykanta. Remdamies ant meilės, mes pirmiau sia turėtumėm mylėti save, o paskui kitus. Meilė savęs — galės mus sulaikyti, kad nenuptumėm lenkų užpakalin, meilė gi kitų — privers mus protingai mylėti ne vien lenkus, bet ir rusus su vokiečiais.

24) Augščiau minėtoji "neapkentėjų" rolė juo labiau mums netinka, nes mes gerai žinom, ko lenkai nori, stengdamies įpusti mums tą neapykantą nemalonių jiems tautų. Jiems geistina, kad mes, užsikrėtę tą jų neapykanta, noriau padėtumėm jiems kovoti su jų priešais dėl Lenkijos neprigumingumo. Mat tasai neprigulmingumas, buvęs ir seniau pamatiniu politiškojo lenkų "Credo" dogmatu, šiandiena platinamas Lenkijoje su dar didesniu uolumu. Visai lenkų jaunuomenei, kaip matyt iš jos organo 'Zarzewie', tas dogmatas nuolat kalte kalamas galvosna. Jokio augštesnio gyvenimo tikslo nenurodama jaunajai lenkų kartai, kaip vien tik "niepodległość, odzyskanie niezależności". Tuotarpu mums tas neprigulmybės "Credo" išrodo labai abejotinas. Ar lenkų tauta tikrai negali išpildyti savo historiškojo pašaukimo be politiškos neprigulmybės, mes nežinom. Bet, kad politiškoji prigulmybė tautoms, turinčioms tikrą historišką misiją, nekliudo pasakyti žmonijai savo žodį, mes apie tai nei kiek neabejojame. Puikų tos tiesos prirodymą duoda mums žydų tautos historija. Šita, paties Dievo išrinktoji tauta, kaip žinome, visuaugščiausį savo žodį pasakė žmonijai ne Dovidui bei Salamonui viešpataujant, bet šv. Apaštalų Petro ir Povilo gadynėje, kuomet žydai buvo galutinai praradę savo politiškąją neprigulmybę. Todėl, musų nuomone, ir lietuvių tautai reikia ne apie dideliai abejotiną, sekant lenkus, neprigulmybę svajoti, bet savąja geresnės ateities viltį remti ant dviejų tikrai neabejingų pozitiviškų faktų: 1) kad mes lietuviai tikrai turim Dievo mums duotąją tvėrimo galę ir 2) kad pasigaudami tos tvėrimo galės, mes tikrai galim sutverti savąją kulturą, kuri budama musų tautinės dvasios išreiškėja ir galės figiruoti historijoj kaipo žmonijai pasakytasis lietuvių tautos žodis.

Toliaus bus.

Blaivybes Dalykai.

Nutarimai Pirmojo Seimo Susivienijimo Lietuvių Rymo-Katalikų Pilnujų Blaivininkų Amerikoje.

Laikyto 20 d. Rugsėjo, 1911. Waterbury, Conn.

Lietuviškoje šv. Juozapo bažnyčioje, atšventus. toj intencijoj iškilmingai šv. Mišias, gerbiami delegatai susirinko šv. Juozapo parapijinėj svetainėj, ir vietinis klebonas gerb. kun. P. Saurusaitis, trumpai prakalbėbėjęs apie reikalingumą pilnosios blaivybės Amerikos lietuvių tarpe, atidarė I-majį S. L. R. K. P. B. A. seimą. Seimo vadu vienbalsiai (plojimu rankų) išrinkta ger. kun. F. B. Serafinas, iš Chicagos, Ill. Ger. kun. F. B. Serafinas sutinka vesti seimą ir trumpai, o karštai kalba taippat apie naudingumą pilnosios blaivybės, palytėdamas visus luomus, abelnai nupeikia ir pasmerkia girtuokliavimą, nepagirdamas nei kiek susilaikančius, nei lyglaikinius girkšnuolius.

Seimo raštininkas vienbalsiai išrinkta Juozas Kovas, iš Waterburio, Conn.

Delegatų viso pributa aštuoniolika.

Ger. kun. F. B. Serafinas praneša delegatams, kad jis yra atvažiavęs atstovauti dar šešis Chicagos lietuvių kunigus, kurie pritaria pilnajai blaivybei ir stoja pilnosios blaivybės platintojais; skaito jų parašus: gerb. kun. A. Ežerskis, kun. M. Krušas, kun. N. Lukošius, kun. Gadeikis, kun. A. Briško, kun. A. Staniukynas ir patsai kun. F. B. Serafinas, atvažiavęs atstovu pilnųjų blaivininkų seiman, ir paduoda jų vardus užrašyti kaipo platintojų pilnosios blaivybės.

Toliaus, priduoda seimui laišką nuo pilnųjų blaivininkų kuopos Visų Šventų parapijos, Chicago, Ill., pristojusių prie pilnųjų blaivininkų. Seka parašai viršaičių: kun. F. B. Serafinas, p. A. Pocius ir p. Bern. Šimkus, ir jie pritaria kaip seimas nutars.

Kun. P. Saurusaitis perskaito laišką, prisiųstą seimui lietuvių klerikų Šv. Cirilio ir Metodo Seminarijoj, Orchard Lake, Mich., su karščiausiais išsireiškimais geriausių pasekmių pilnajai blaivybei ir dabartiniam pilnųjų blaivininkų seimui; seka parašai: Petr. Lapelis, Vincas Karkauskas, Juozas Sauris, Ignas Valančiunas, Longinas Kavaliauckas ir P. Karolius.

Perskaityta telegramai:— "Lai gyvuoja pilnoji blaivybė". — kun. M. Pankauskas. Telegrafuoja budams Brooklyn'e, N. Y.

"Lietuvių Pilnųjų Blaivininkų seimui. Tegyvuoja pilnoji blaivybė. Kuogeriausios kloties seimui ir jo vadams lietuvių pilnųjų blaivininkų". V. Karkauskas, Orchard Lake, Mich.

Sesija II.

Kun. P. Saurusaitis pasiulo peržiurėti įstatus Amerikos Rymo Katalikų Lietuvių Pilnųjų Blaivininkų Sąjungos išleistus Waterbury, Ct. Priimta peržiurėti visus dėsnius skaitant, kas reiks: priimti, pataisyti, ar išbraukti ir naujai dadėti, p. Antanavičia įneša, kad vardą "Sąjungos" perkeisti ant kokio kito. Kun. Petrauskas patvirtina, dauguma balsų sudrutina, pirmsėdis siulo rinkti vardą. P. Kovas pasiulo įnešymą, kad pavadinti šeip: — **Lietuvių Rymo-Katalikų Pilnųjų Blaivininkų Amerikoje Susivienijimas.** — Taip liko vardas organizacijos priimta. Toliaus svarstymas.

Draugijos mieris yra platinti pilnąją blaivybę, tarpe lietuvių Rymo—Katalikų skelbti dorą, tėvynišką meilę, meilę artimo, apšvietimą ir bendrą savitarpinę dvasišką ir kunišką pašelpą.

(Pasarga: L. R. K. P. B. A. S. turi už globėją Mariją Dievo Motiną Sopulingą. Metinės šventės: trečią sekmadienį rugsėjo ir penktadienį prieš Verbų sekmadienį).

L. R. K. P. B. A. Susivienijimo veikimo ribos Amerikos Jungtinės Valstijos ir Kanada. Jei seimas pareikalaus nutaręs išimti čarterį, pirmas turi buti išimtas Connecticut valstijoje, taippat ir bažnyčios valdžiai užtvirtinimas reikia gauti nuo Hartfordo Vyskupo.

L. R. K. P. B. A. Susivienijimas laikys sau už mierį, platinti gerus laikraščius ir kningas, ypač apie blaivybę ir katalikystę. Steigti kningynus, rengti žaislius, spektaklius, prakalbas, koncertus ir t.t. Visokiais budais užbėgti kelią girtuokliavimui.

L. R. K. P. B. A. Susivienijimas, tai yra sujungimas daugelio draugijų, kurios yra, arba ateityje bus sutvertos.

Prie draugijų ar kuopų gali priguléti asmens visokio luomo, visokio amžiaus, vyrai ir moterįs, bet išpažinstanti Rymo-Katalikų tikėjimą ir jį pildantį.

Narys, persikeliantis iš vienos kuopos į kitą, turi pasirupinti paliudijimą kuopos viršaičių.

Jei kuri kuopa sumažėtų, nariai norintį gali pereiti prie kitos kuopos.

Kuopos turi teises, (jei jos norės) sutverti skyrių pašelpos ligoje (centras tuom neužsiims), bet jei narys neišpildąs savo priedermę nustoja visas savo tiesas, tuomi ir pašelpą.

Centro ir kuopų viršininkai turi buti renkami teisingai.

Jei nori kuri kuopa gali priguléti prie amerikiečių Pilnosios Blaivybės unijos; tai darytų dėl susistiprinimo katalikiškos organizacijos.

Kuopos kas mėnesis toj intencijoj pasiskiria šv. Mišias (jei gali užsiperka) ir jų klauso stiprindamiesi šv. Eukaristija, intencijoj praplatinimui pilnosios blaivybės.

Visi nariai privalo kuo gražiausį pavyzdį parodyti savo pasielgimais.

Vietinės kuopos kas mėnesis laiko savo susirinkimus; ant susirinkimų pasikalbės apie tolesnį platinimą pilnosios blaivyėbs, apsvarstys praeito mėnesio reikalus; reikale išrinks atstovus susirinkimam su artimesnių kuopų atstovais, ir tenai svarstys platinimą blaivybės ir kariaus su priešu girtuoklyste per viešas prakalbas.

Sesija III.

Svarstyta apie pomirtinę. Kun. Serafinas pomirtinę nupeikia, ėsą, gyvam žmogui pomirtinė nereikalinga; p. Kovas tvirtina taippat kad pomirtinė nereikalinga, kadangi viena katalikiška organizacija yra, Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų, ir norintį lietuviai kat. gauti pomirtinę, gali ten priguléti. Kalba ir kiti delegatai, nutarta be pomirtinės.

Bet kiekviena kuopa moka duoklę į centro iždą, nuo kiekvieno nario po 10c. ant metų: kuopa kaip nori, taip padaro, ar surenka no narių po 10c., ar išmoka iš savo iždo, ar kitokiu tikslu juos surenka.

Mokestis į centro iždą turi buti prisiųsta sausio mėnesyje.

Kuri kuopa neprisiųstų metinės mokesties, paskirtame laike, nustoja tiesų taip ilgai, kol neatsilygina.

Sudėtasis turtas eis labdaringiems darbams, platinimui pilnosios blaivybės, išleidimui tam tikslui kningų ir t.t. Seimas nutars ant ko pavesti kokią dalį turto, be seimo niekas negali išaikvoti turtą.

L. R. K. P. A. Susivienijimas priima aukas nuo visokių organizacijų ir pavienių ypatų ir meilingai jų meldžia.

Iždininkas tur pasidėti kaucijos $100, pasididinus iždui, didįsis ir kaucija pagal seimo nutarimą.

Centralinė valdyba išduos raportą apie kuopų stovį ir jų veiklumą ir savo veiklumą ką ji pati veikia.

Nusiųstas Šv. Tėvui telegramas, prašant palaiminimo.

Atspausta L. R. K. P. B. A. S. pirmo seimo delegatų fotografija.

Sesija IV.

Išrinkta komisijon sutaisyti įstatus L. R. K. P. B. A. S. Kun. F. B. Serafinas, kun. A. Staniukynas, kun. M. Krušas.

Organu aprinkta "Šviesa". Nuo naujų metų išeis mėnesinis leidžiamas kun. P. Saurusaičio, Waterbury, Conn., kainuos nariams 50c. metams. Apie čarterį tur pasiteirauti (o jei tiksis proga išimti), komisijon išrinkti kun. P. Saurusaitis, p. J. Kovas ir p. S. Bandzevičia.

Renkant atstovus į seimą didesnės kuopos gali siųsti nuo kiekvienos dešimties vieną atstovą, o jei kuopa mažiau turėtų kaip dešimtį, taippat gali siųsti vieną atstovą seiman.

Seimai visada bus rugsėjo mėnesyje. Jei kuris viršininkas po išrinkimui pasirodytu netiksliai užsilaikantįs, ypač dasileidžiąs girtuoklystės, rinkimus reikia atkartoti.

Nariams drūčiai uždrausta šelpti smukles, kokiu nors budu: ar rašanties jiems ant aplikacijų, ar tam panašių ir t.t.

Kitus visus likusius dėsnius sutvarkyti pavesta paskirtai komisijai.

Seimas, ateinantį metą, nutarta laikyti mieste Chicago, Ill.

Sesija V.

Rinkimas Centro valdybos: kone visa valdyba išrinkta vienbalsiai:

Pirmsėdžiu — kun. F. B. Serafinas, Chicago, Ill.

I Vice-Pirm. — Kun. M. Petrauskas, Newark, N. J.

II Vice-Pirm. Kler. P. Lapelis, Orchard Lake, Mich.

Dvasiškas Vadovas — kn. P. Saurusaitis, Waterbury, Conn.

Sekretorius — J. Kovas, Waterbury, Conn.

Iždininkas — S. Bandzevičia, Waterbury, Conn.

Iždo globėjai: Anelė Malinauskiutė ir Juozas Antanavičia.

Pirmsėdis klausia delegatų, gal kas turį dar ką patėmyti ar įnešta draugijos labui; p. Buškus patarė palikti kitus daigtus įstatų sutvarkimo komisijai, p. Pabilionis, p. Tučkus ir kiti patvirtina.

Kun. Petrauskas klausia, kas daryti su tais, nėsą, jų kuopoj' esama keleto asmenų tik tvarkiai susilaikančių, nepilnai blaivininkų. Pirmsėdis juos patvirtina, kad jie pamatę šiuos nutarimus, gal liks pilnais blaivininkais, o už tai jiems bus garbė (plojimas rankų).

Pirmsėdis širdingai dėkoja delegatams už mandagų užsilaikymą ir už prakilnes mintis ir kviečia ir ant toliaus taip karštai kovoti prieš girtybę. Visi delegatai sustoję išreiškė širdingą ačių.

Pirmsėdis dar karta klausė, ar jau bus viskas; delegatai išreiškė, jei kas ir bus pamiršta, patobulins busiančiuose seimuose ir susirinkimuose.

Pirmsėdis užbaigė malda.

Šis I seimas L. R. K. P. B. A. Susivienijimo kviestas buvo vien tik privatiškai, tie asmens kurie manyta, bus prielankųs pilnajai blaivybei.

Seimo Raštininkas
Juozas Kovas.

Seimo atskambiai Susivienijimo Lietuvių R. K. Pilnųjų Blaivininkų Amerikoje. Rugsėjo 23, 1911.

Šiandien gavom žinią telefonu nuo Hartford'o vyskupo J. J. Nilan'o, kad Šv. Tėvas prisiuntė Apaštališką palaiminimą, kurio prašėme seredoj laike seimo. Gavę Švento Tėvo žodžius prisiųsime vėliaus.

Seimo Raštininkas
Juozas Kovas.

Š.Š. Kiryliaus ir Metodijaus Seminarijos, Orchard Lake, Mich., Lietuvių Studentų Pilnųjų Blaivininkų nutarimas.

Męs, žemiau pasirašiusieji, dar neseniai susiorganizavę į naują Lietuvių Pilnųjų Blaivininkų kuopą, viršminėtoj įstaigoj', turėjome savo omenyje norą priguléti prie L P. B. Sąjungos Amerikoje, pirm ekzistavusios sulyg atsibuvusiojo Bostone seimo nutarimų. Bet, kadangi dabartinis Seimas, atsibuvusis 22, 23 ir 24 dieną rugpiučio, Lawrence, Mass., paliko nenutaręs tokio svarbaus klausymo: ar Sąjungoj privalo buti dalinė blaivybė ar pilnoji, klausymo tokio, kuris kiekvienam yra aiškiai suprantamas ir nesykį gerai buvo apsvarstytas; kadangi pradėjo būti mindomi Bostono Seimo nutarimai, nes užsiduodant klausimą, kurią blaivybę Sąjungoj palikti, pradėta jau abejoti apie Pilnąją Blaivybę, kurią minėtasai Seimas priėmė, o męs dabar pasiliekame it miške ir, nežinodami, kaip kitos kuopos tą klausimą išriš per referendumą, nutarėme nieko nelaukiant nuo tokios Sąjungos atsiskirti arba jeigu dar nebubvo jinai centro valdybos užtvirtinta, prie josios nepriguléti. Tikimės, jeigu Dievas padės, greitoj atetyje susilauksiant Sąjungos, atskančios mūsų norams su Pilnąją Blaivybe, prie kurios su mielu noru prigulėsime. Męs esame pilnieji blaivininkai, męs nenorime gerti jokių svaiginančiųjų gėrimų ir jeigu tą savo kuopą sutvėrėme ir į ją įsirašėme tai vien dėlto, kad negerti tokių gėrimų. Męs esame blaivininkais tikroje to žodžio prasmėje ir nėgali kilti galvoje klausimas, kokią turime užlaikyti blaivybę. Tegul gyvuoja ir dalinė blaivybė, męs, kaip ir waterburiečių kuopa, nekenksime jai plėtoties, bujoti. Teragauja sau sveiki "po biskį" visokių gėrimų, gal jiems tas ir ant naudos išeis, męs nepavydėsime jiems to daryti. Tokiu būdu gal jie greičiau prieis prie tikros blaivybės. Męs žinome, kad tobula blaivybė yra visiškas susiturėjimas nuo svaiginančiųjų gėrimų. Kiekvieno dalyko tikslu yra tobulybė ir siekimas prie tos tobulybės. Tatai ir nepilnųjų blaivininkų tikslų yra tapti kuomet nors pilnaisiais blaivininkais. Tuo tarpu nepilnieji blaivininkai mano, kad būti pilnaisiais blaivininkais jiems per anksti; teragauja sau po gurkšnelį lig neprieis prie tosios tobulybės ir nesupras anos teisybės, kad ir mažesnė nuodų doza taip jau kenkia gyvam organizmui, kaip ir didesnė, jeigu tik su tuo skirtumu, kad pirmoji smarkiau, antroji gi ne taip smarkiai. — Sykiu išreiškiame papeikimą III Blaivininkų Seimui už abejojimą, kuri blaivybė yra naudingesnė ir kuri Sąjungoj privalėtų buti.

Pasirašome:

Petras Lapelis,
Vincas Karkauskas,
Juozas Sauris,
Longinas Kavaliauskas,
Ignas Valančiunas,
Juozas Karalius.

Susiv. L. R.-K. A. Reikalai.

S. L. R. K. A. 36-ta kuopa, Newark, N. J., laikytame savo paskutiniame bertainio susirinkime, nutarėm reikalauti S. L. R. K. A. centro valdybos, kad paaiškintų per organą, dėlko 25-to seimo protokolas nėra talpinamas organe, kuris nebuvo svarstytas ant 26-to seimo, bet liko atidėtas talpinti į organą; tai kodėl nėra talpinamas? Nes jau ketvirtas mėnesis po seimui, bet 25-to seimo protokolas niekur nepasirodė.

Ir vėl, mus 36-ta kuopa reikalauja kad butų paaiškinta kas liko kaltu dėl užlaikymo 25-to seimo protokolo, ar M. Kadzevskis, ar centro valdyba. Ir už tokį prasikaltimą męs reikalaujame, kad kaltas butų nubaustas, o teisus išteisintas.

Kuopas pirmininkas
K. Vaškevičius,
Sekr. **J. Brazauskas.**

S. L. R. K. A. kuopos laikys bertaininius susirinkimus:

21 kp. So. Boston, Mass. — Nedėlioje, 1 d. spalio, tuoj' po pamaldų. Šv. Petro ir Povilo bažnytinėj svetainėj.

P. Mikalauskas, sekr.

42 kp. Brooklyn, N. Y. — nedėlioje. 1 d. spalio; tuojaus po Sumai bažnytinėje salėje. Visi nariai butinai turi pributi.

K. J. Krušinskas, sekr.

8-ta kp. Cleveland, Ohio. — nedėlioj, 1 d. spalio, 2-rą val. po pietų, šv. Jurgio bažnytinj salėj.

J. S. Šalčius, sekr.

113 kp. Wilburton, Okla. — 22-rą d. spalio, 1-mą val. po pietų, P. Raiso salėje.

Juozas Kondrotas, sekr.

65 kp. Paterson, N. J. — 6 d. spalio, 7:30 va. vakare, V. Jakubavičiaus salėje, River st.

J. Matulevičius, sekr.

Padekavojimai.

Marijampolė,
5-IX-1911 m.

Gerbiamajai Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Valdybai Amerikoje.

Šiuomi skubinamės pranešti, jog Jusų malonų laiškelį nuo 11 rugpiučio š. m. apturėjome, nuoširdžiai ačiu! Pinigus iš pačtos 50 rublių gavome, už kuriuos "Žiburio" Centro Valdyba siunčiá kuonoširdingiausią padėką.

Podraug su šiuo laišku siunčiame Tamstoms kvitą nuo 50 rublių.

Atsižvelgdami į tą šviesos spindulėlį, kurį pagamina vienintėlė, galima sakyt, įstaiga, Suvalkijoje, pastatyta ant grynai tautiškai-katalikiško pamato, kokia yra Marijampolės Lietuvaičių Progimnazija, pilnai pasitikime, jog ir ateityj šios mokyklos neužmiršite ir velindami kuonogeriausios kloties pasidarbavimui Tėvynės naudai, pasiliekame

Su augšta pagarba
"Žiburio" Centro Valdyba.

Lietuvių R.-Katalikų Susivienijimo Kasininkui.

"Saulės" Draugijos Valdyba sako nuoširdų ačiu Lietuvių Katalikų Susivienijimui Amerikoje už meilingai atsiųstą auką musų apšvietimo reikalams.

Penkiasdešimtis (No 50) rublių per Varšavos Diskonto Banką liko Valdybai atsiųstos ir įtrauktos kasos kningon 24 d. rugpjučio po No. 158.

Linkėdamas Liet. Kat. Susivienijimui gausių Dievo malonių, skumbu išreikšti Tamstai tikros pagarbos žodžius

"Saulės" Draugijos Kas.
Kun. Kaz. Šaulys.

CHARLES DICKENS.

OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

(Seka.)

— Ištark tą antrasyk, tu biaurus, išdykęs vaike! — tarė p. Bumblys. — Kaip tu drįsti minėti tokius dalykus? Ir kaip tu drįsti jį prie to pratinti, tu išdykus begėde? Pabučiuot ją! — suriko p. Bumblys, dručiai supykęs. — Fe!

— Aš nenorėjau to padaryt! — tarė Nojus vėbliodamas. — Ji visados mane bučiuoja, ar noriu, ar nenoriu.

— Oh, Nojau! — suriko Karolina išmėtinėjančiai.

— Tu taip darai, žinai, kad darai! — atkirto Nojus. — Ji visados taip daro, p. Bumbly, ji kutena manę po smakru, prašau tamstos; ir parodo visokius meilės ženklus!

— Tylėk! — smarkiai suriko p. Bumblys. — Eik sau žemyn, mergaite. Nojau, uždaryk dirbtuvę. Tik pasakyk nors vieną žodį, o parėjus gaspadoriui atsiimsi. Kaip jis pareis, pasakyk, kad p. Bumblys buvo čia, kad jis atsiųstų ryt po pusryčių grabą vienai senai moterei. Ar girdi, tamsta? Bučiavimas! — suriko p. Bumblys, pakėlęs rankas. — Nuodėmė ir pasileidimas tarp žemesnių parapijos narių yra baisus! Jei parliamentas neapsvarstys tą baisenybę, tai šalis pražus, ir kaimiečiai ištvirks ant visados!

Su tais žodžiais pedelis, susiraukęs ir pasiputęs, išėjo iš graboriaus dirbtuvės.

Dabar, mums jį palydėjus iki namų ir atlikus visą reikalingą prierangą senukės palaidojimui, galima padaryti keletą ištyrimų apie mažą Oliverį Twistą ir įsitikinti, ar jis dar vis beguli grabėje, kur Toby Crackit jį paliko.

XXVIII.

Kalba apie Oliverį ir jo prietikius.

— Kad vilkai sudraskytų jus gerkles! — niurnėjo Sikes, grieždamas dantimis. — Kad aš į jus įsisukčia, tai rėktumėt dar garsiau.

Sikes, ištaręs tą grumojimą tokiu baisiu balsu, koks tiko nožmiam, desperatiškam jo prigimimui, paguldė sučiaptą vaikę ant savo kelio ir atsigrįžo, kad dirstelėti į savo persekiotojus.

Tamsoje, per miglas mažai kas buvo matyt, bet ore skambėjo garsus žmonių balsai ir lojimas šunų, sukeltas varpelių skambėjimo, atsiliepė iš visų pusių.

— Sustok, tu bailusis šunie! — suriko vagis Toby Crackit'ui, kurs gerai sunaudojęs ilgas savo kojas, daug jį buvo pralenkęs. — Sustok!

Tas žodis, atkartotas antrą syki, sustabdė Toby ant vietos, nes jis nevisai buvo tikras, kad šautuvas nedaneš, o žinojo, kad Sikes juokų nekrėtė.

— Palaikyk vaikų! — tarė Sikes, pašėlusiai pamojęs savo draugui. — Eik šen!

Toby apsidairė ir negreitai grįžo atgal, bet vos girdimu nuo stokos kvapo balsu išdrįso pridurti, kad ateina nenorėdamas.

— Greičiau! — suriko Sikes, paguldęs vaiką į sausą grabutę pas savo kojas ir išsitraukęs pištalietą. — Ne krėsk su manim juokų!

Toj' valandoj' šukavimai kilo garsyn. Sikes, atsigrįžęs dar syki, galėjo jau matyti, kaip vejantieji vyrai lipo per tvorą, už kurios nepertoli jis stovėjo, ir keletas šunų bėgo pirma jų.

— Viskas per niek, Bill! — suriko Toby, — mesk vaikų ir parodyk jiems kulnis.

Atsisveikinęs su tokiu patarimu, p. Crackit, verčiau pasirengęs buti nušautu savo draugo, ne kaip suimtu savo priešų, apsisuko ir dumė, kiek įkabindamas. Sikes sugriežė dantimis, apsidairė, pridengė išdriką Oliverio kuną su skraiste, į kurią vaikas ant greito buvo įvyniotas; pabėgėjo iki krumui, kad atitraukti vėjančiųjų atidą nuo tos vietos, kur gulėjo vaikas, užuolanka pabėgėjo pas kitą krūmą, sustojo, iškėlęs aukštyn šaudyklę šovė ant oro ir išnyko.

— Ho! ho! atgal! — šaukė drebantis balsas iš užpakalio. — Pinčeri! Neptune, atgal! atgal!

Šunes, kuriems lygiai, kaip ir jų ponams, nelabai patiko darbas, kuriuom buvo užsiėmę, tuojau paklausė šaukimo. Trys vyrai, kurie tuotarpu šiek-tiek buvo pasiirę pirmyn, sustojo ir pradėjo tarties.

— Mano patarmė, arba geriau pasakysiu, prisakymas yra toks, kad tuojau eitume namon, — tarė viens, storiausias.

— Aš sutinku ant visko, ant ko tik p. Giles sutinka, — atsiliepė mažesnis vyras, kurs taipgi nebuvo perplonas, bet užtai labai išbalęs ir mandagus, kaip tankiausiai buva visi nusigandusieji.

— Aš ir negaliu pasirodyti, esant blogai išauklėtas, — tarė trečiasis, kurs atšaukė šunis, — p. Giles apie tai žino.

— Žinoma, — atsiliepė mažesnisis vyras, — ir ką tik p. Giles prisako, tai ne mus dalykas jam priešinties. Ne, ne, juk aš žinau savo padėjimą. Ačiu mano žvaigždutei, žinau savo padėjimą.

Teisybę pasakius, taip ir išrodė, kad mažas žmogelis žinojo savo padėjimą, ir žinojo labai puikiai, kad tas padėjimas nebuvo pergeriausias, nes jam bešnekant visi dantįs barškėjo.

— Tu nusigandai, Brittles, — tarė p. Giles.

— Ne, — atsakė Brittles.

— Taip, — tarė Giles.

— Tamsta esi neteisingas, p. Giles, — tarė Brittles.

— O tu esi melagis, Brittles, — tarė p. Giles.

Tie keturi Brittles'o atsakymai paėjo iš p. Giles'o pašiepimo, o tas p. Giles'o pašiepimas pakilo iš jo paties piktumo, kad paėmė ant savęs atsakomybę grįžti namon. Trečiasis vyras užbaigė ginčą labai išmintingai.

— Aš jums pasakysiu, tamstos, — tarė jisai, — kad mes visi nusigandome.

— Šnekėk tik apie save tamista, — tarė p. Giles, kurs labiausia buvo išbalęs.

— Taip aš ir darau, — atsakė tasai. — Labai yra įgimta ir atsakančiai bijoties tokiose aplinkybėse. Aš bijausi.

— Ir aš taipgi, — tarė Brittles, — tiktai neišpuola žmogui taip iš to girties.

Tokie atviri prisipažinimai suminkštino p. Gilesą, kurs tuoj' pasakė kad jis taipgi nusigando. Ir bematant visi trįs apsisuko ir leidosi bėgti atgal kuodidžiausiam sutikime, pakol p. Giles (kurs turėjo trumpiausį kvapą ir buvo apsunkintas šake) kuogražiausia net pradėjo maldauti, kad sustotų ir duotų jam išsiteisinti iš pergreito jų įtarimo.

— Vienok tai navatna, — tarė p. Giles išsiteisinęs, — ką tai žmogus galėtų padaryti, kada jo kraujas sujuda. Aš bučia papildęs žmogžudybę — žinau kad bučia — jei mes butume sugriebę katrą nors tų plėšikų.

Kadangi ir anuodu jautė tą patį, ir jų visų kraujas vėl staiga atšalo, tai jie norėjo susekti tos atmainos priežastį.

— Aš žinau, kokia priežastis, — tarė p. Giles, — tai buvo vartai.

— Ir man rodos, kad jie kalti, — tarė Brittles tą pripažinęs.

— Galite buti įtikinti, — tarė p. Giles, — kad tie vartai sulaikė mus dvasią. Aš jaučiau, kad belipant per vartus, mano drąsa dingo.

Įdomiai taip susitaikė, kad ir anuodu turėjo tuos jausmus, toj' pat valandoj'. Labai buvo aišku, kad priežastim buvo varteliai, nes visi tą atsiminė, iš tos aplinkybės, kad lygiai tam pačiam akimirksnyj' jis taipgi užtėmijo ir vagis.

Taip šnekučiavosi tarp savęs du vyru, kurie nubaidė vagis ir trečiasis — keliaujantis katilius, kurs buvo tuo tarpu apsistojęs namuose ir turėjo su savim šunis, taipgi dalyvavusius vytije. P. Giles buvo sykiu užvaizda ir tarnas tų namų ponios. Brittles buvo vaikinas atlikti visokį darbą. Jis tenai tarnavo nuo mažų dienų ir buvo laikomas kaipo jaunikaitis su ateite, kol neperžengė trisdešimties metų.

Drąsindami viens kitą tokioms šnekoms, bet laikydamiesi visi kruvoje ir išmitningai žvalgydamiesi aplinkui, jei tik vėjas kada smarkiau pustelėjo per krūmus, — trįs vyrai greit sugrįžo pas medį, kur buvo palikę žiburį, kad šviesa neparodytų plėšikams, kur šauti. Pagriebę žiburį, jie greita rištele grįžo namon, ir jų ypatos, neaiškiai krutančios tamsoje, išrodė, kaip kokios išmatos oro, per kurį sparčiai yrėsi.

Jau oras, artinanties dienai, labiau atšalo ir miglos raičiojosi žeme, lyg tiršti dumų debesiai, žolė buvo šlapia, o takai ir pakrantės prisisunkę vandenio. Suplėkęs kvapas nesveiko oro, užkimusiai oškdamas, putė ant žemės paviršiaus. Ir Oliveris vis dar gulėjo be žado ant tos vietos, kur jį Sikes paliko.

Rytas skubiai artinosi. Oras darėsi aštresnis ir labiau perimantis. Greičiau nakties mirtis, ne kaip dienos užsimimas neaiškiai švietė padangėse. Daigtai, ką tamsoje išrodė juodi ir baisus, darėsi kassyk aiškesni ir galutinai sugrįžo į paprastą savo išvaizdą. Smarkus lietus barškino į plikus krumus. Bet Oliveris nejautė, kaip stambus lašai plikė jo kuną, nes jisai be nuovokos ir žado gulėjo ant šlapio savo patalo.

Ant galo, negarsus skaudėjimo šauksmas pertraukė tylą, ir vaikas surikęs pabudo. Kairėji jo ranka, skubiai apvyniota kaklaryšiu, karojo nevaldoma prie šalies, ir skuduras buvo persisiurbęs kraujais. Vaikas taip buvo nusilpnėjęs, kad vos galėjo atsisėsti; ką padaręs jis apsidairė ir sopulingai dėjavo, jieškodamas pagelbos. Drebėdamas kiekvienu sąnariu nuo šalčio ir nublogimo, jis pasistengė atsistoti, bet kruptelėjęs vėl krito ant žemės.

Išnaujo sugrįžus apkvaitimui, kuriuom jis taip ilgai buvo apimtas, Oliveris pajuto savo širdije didį nusilpnėjimą, kurs rodos jį persergėjo, kad jei čia gulės ilgiau, tai tikrai numirs. Vaikiščias stojo ant kojų ir mėgino eiti. Jo galva sukosi, ir jis strapaliojo į visas puses kaip girtas. Bet laikėsi kiek galėdamas ir nuleidęs galvą ant krutinės ėjo, pats nežinodamas kur. Neaiškių minčių spiečius skraidė po jo galvą. Jam dar vis rodėsi, kad eina tarp Sikes'o ir Toby Crackit'o, kurie smarkiai barasi. Kiekvienas jų ištartas žodis dar skambėjo jo ausise; ir kada jisai su nežmonišku pasistengimu šeip taip sugaudė nuovoką, tai patėmyjo, kad pats su jais kalba. Tai vėl jam rodėsi, kad klaidžioja po laukus su Sikes'u taip kaip vakar, ir sutikus jiems žmones, vagis griebia jį už rankos. Staiga jis kruptelėjo, lyg išgirdęs šuvį; paskui jo ausise suskambėjo riksmai ir šukavimai; žiburiai sušvito akise; ir tam triukšme kaszinkokia ranka greitai jį traukė šalin. Per tuos visus vaidinimus veržėsi neaiškus ir neramus skaudėjimas, kurs jį nuolatos kankino.

Taip strapaliodamas, vaikas slinko tolyn beveik be nuovokos, perėjo per vartus ir yrėsi per krumus, ką augo pakeliui, kol nepriėjo kelio. Čia lietus ėmė plakti taip smarkiai, kad vaikui sugrįžo nuovoka. Apsidairęs jis pamatė, kad netoli yra namai, iki kurių gal jam pasiseks dasivilkti. Pamatę jo padėjimą, žmonės gal jo pasigailės, o jei ne, tai vis geriau bus numirti netoli nuo žmonių, ne kaip vienam laukuose. Surinkęs visas savo spėkas į vieną paskutinį pasistengimą, jis nusvyravo namų linkon. Priėjęs arčiau, jisai lyg pajuto, kad tuos namus matė pirmiau. Dar negalėjo visko atsiminti, bet jų išvaizda, rodėsi jam pažįstama.

Ta tvora apie daržą! Anoj' pusėj', jis atsiklaupęs ant žolės maldavo tų žmonių, kad jo pasigailėtų. Tai buvo tie patįs namai, kuriuos jie norėjo apvogti. Pažinęs tą vietą, Oliveris pajuto tokią baimę, kad užmiršęs apie savo žaizdos skaudėjimą norėjo bėgti. Bėgt! Jis vos galėjo pastovėti. O kad ir turėtų pilną jiegą menko savo kunelio, tai kur bėgti? Jis pastumė kiemo vartelius: jų buta neužrakintų, ir jie tuoj' atsidarė. Perėjo per pievutę, užlipo ant trepų, silpnai pabarškino į duris ir visiškai netekęs jiegų, parklupo ant prieangės pas stulpą.

Tam pačiam laike p. Giles, Brittles ir katilius po nakties nuogalsio ir baisenybių, drutinosi arbata ir visokiais užkandžiais virtuvėje. Nebuvo tai p. Giles'o paprotys perdaug sėbrauti su žemesniais tarnais. Užkalbindavo juos iš augšto, nors nuolaidžiai, vienok jiems perdaug gretinanties, neužmiršo priminti apie augštesnį savo laipsnį draugijoje. Bet mirtis, ugnis ir vagystė sulygina visus luomus. Taigi p. Giles sėdėjo, ištiesęs kojas prieš ugnį, pasirėmęs kairiaja alkune ant stalo, o su dešine ranka perstatė visas tos vagystės aplinkybes ir smulkmenas. Visi, ypatingai virėja ir tarnaitė, klausėsi jo neatsikvėpdami.

— Buvo jau apie pusė trečios, — kalbėjo p. Giles, — bet beveik negalėčia prisiekti, kad galėjo buti netoli trijų, kaip aš pabudau, ir apsivertęs lovoje, kas galėjo buti šitaip (čia p. Giles apsisuko kedėje ir užsidengė kampu staltiesės, lyg perstatydamas paklodę) — man rodėsi, kad išgirdau beldimą.

Šioj' pasakojimo vietoj' virėja pabalo ir liepė tarnaitei uždaryti duris. Tarnaitė paliepė Brittles'ui, Brittles paliepė katiliui, bet tasai prisimetė negirdįs.

— Išgirdau beldimą, — tęsė p. Giles. — Išpradžių tariau, kad man tik taip vaidinasi, ir norėjau užmigti, bet vėl aiškiai išgirdau baladojimą.

— Kokį baladojimą? — užklausė virėja.

— Lyg kas lužo, — atsakė p. Giles apsidairęs.

— Jis labiau buvo panašus į trynimą cinamonų su geležine buože, užminė Brittles.

— Tai buvo taip, kada tu išgirdai, — atsakė p. Giles, — bet tada buvo taip lyg kas luztų. Aš išsivyniojau iš paklodės, — tarė p. Giles, atvyniojęs staltiesę, — atsisėdau ant lovos ir klausau.

Virėja ir tarnaitė vienu balsu sušuko: "Viešpatie"! ir prisiglaudė viena prie kitos.

— Dabar išgirdau viską aiškiai, — tęsė toliau p. Giles. — Kasnors, sakau, čia nori įversti duris arba langą. Ką čia padarius? Prisikelsiu tą vargšą Brittles'ą ir neduosiu jį užmušti lovoje. Kitaip, sakau, galėtų perpiauti jo gerklę nuo ausies iki ausiai, visai jam nežinant.

Visų akis atsikreipė ant Brittles'o, kurs savasias įsmeigė į kalbėtoją ir žiurėjo ant jo atidaręs burną, su išreiškimu nesuvaldomo persigandimo.

— Aš nusimečiau užklodę, — tarė p. Giles, paleidęs kampą staltiesės ir drąsiai žiurėdamas ant virėjos ir tarnaitės, — atsargiai atsikėliau iš lovos, apsiaviau—

— Moters klauso, p. Giles, — suniurnėjo katilius.

— Kurpėms, tamista, — tarė p. Giles, o atsikreipęs į jį ir padėjęs tvirtą balsakirtį ant to žodžio, — pagriebiau užtaisytą šaudyklę, kuri visados stovi ant viršaus, gurbelyje ir ant pirštų nuvėjau į Brittles'o kambarį. Brittles, sakau prisikėlęs jį, nenusigąsk!

— Tamsta taip padarei, — atsiliepė negarsiai Brittles.

— Mudu taip kaip butume negyvi, Brittles, sakau jam, — kalbėjo toliau p. Giles, — vienok nenusigąsk!

— Ar jisai buvo nusigandęs? — paklausė virėja.

— Nei truputį, atsakė p. Giles. — Jis buvo taip drąsus, beveik taip drąsus, kaip aš.

— Aš tikrai bučia numirus, jei bučia buvus jo vietoje, — tarė tarnaitė.

— Tamsta esi moteriškė, — atsakė Brittles, šiek-tiek įsidrąsinęs.

— Brittles pasakė teisybę, — tarė p. Giles, linkterėjęs patvirtinančiai galva, — nuo moteriškės nieko daugiau negalima tikėties. — Mudu, budami vyrais, pagriebėm tamsią liktarnią, ką stovėjo pas Brittles'ą ant krosnio ir nusigrabaliojome tamsoje žemyn, — kas galėjo buti taip:

P. Giles pakilo nuo kedės ir užsimerkęs žengė porą žingsnių, kad parodyti, kaip jis ėjo, kaip štai smarkiai kruptelėjęs šoko atgal, ką ir visi padarė. Virėja ir tarnaitė suriko.

— Čia kas pabarškino į duris, — tarė p. Giles, prisimetęs esant ramiu. — Atdarykite duris kasnors.

Nei vienas nesijudino.

— Rodosi gana navatna, kad kas taip anksti belstų į duris, — tarė p. Giles, pažiurėjęs ant visų, stovinčių aplinkui, ir pats labai nubalęs, — vienok durįs reikia atidaryti. Ar tu girdi, kasnors?

Šaukdamas "kas nors", p. Giles pažiurėjo ant Brittles'o, bet tas jaunikaitis, matomai nusižeminęs, laikė save už nieką ir dėlei to nusprendė, kad ne jam buvo paliepta. Ar šeip, ar taip, jis nieko neatsakė.

P. Giles pažiurėjo ant katiliaus, bet tas staiga užmigo. Apie moteris nebuvo kalbos.

— Jei Brittles atidarytų duris prie liudininkų, — tarė p. Giles, valandžiukę patylėjęs, — tai aš apsiimčia buti liudininku.

— Ir aš, — tarė katilius, kurs taippat staiga pabudo, kaip ir užmigo.

Brittles pasidavė ant tų išlygų, ir draugystė, įsitikinus per atdaras langinyčias, kad jau buvo šviesi diena, traukė augštyn. Šunis pirmiausia paleido, o dvi moters, kurios bijojosi likties vienos, ėjo paskutinės. Patarus p. Giles'ui jie labai garsiai šnekėjo, kad persergėti blogą žmogų, jog jie labai skaitlingi; ir per geniališką kaszinkono išradimą, jie nutarė sukti šunų vuodegas, nuo ko tie ėmė pašėlusiai loti.

Toliaus bus.

„Draugo" Agentai.

Rev. J. Sutkaitis, 2112 Sarah st., Pittsburg, Pa.

K. Strumskas, 190 High st., Brooklyn, N. Y.

Juozas Mališauckas, Forest City, Pa.

T. Kizievič Box 167, Minersville, Pa.

M. Karbauckas, 52 G. st., So. Boston, Mass.

J. Mikutaitis, 1327 Rebecca st., S. S. Allegheny, Pa.

J. Bartoševiče, 4417 Marshfield ave., Chicago, Ill.

M. Urbanaviče, Box 33, Thomas, W. V.

J. Antanaitis Box 22, Swoyers, Pa.

J. Versiackas, 65 Davidson st., Lowell, Mass.

Juozas Akevičius, P. O. Silver Creek, Pa.

Vincas Staseviče, 349 Hamilton st., Grand Rapids, Mich.

Jonas Leipus, 1022 Bay st., Superior, Wis.

P. J. Miller, Lithuanian Store, Athol, Mass.

Pr. S. Karzonas, 2422 W. 69th st., Chicago, Ill.

M. K. Petrauskas, 415 Middle st., Kenosha, Wis.

A. Urbonaviče, 329 River st., Plymouth, Pa.

Juozas Podžukynas, 1338 So. Canal St. Chicago, Ill.

Dom. M. Andrulionis, 65 Davidson st. Lowell, Mass.

Ant. Tuškėnis Box 116 Plymouth, Pa.

Julius Bukantas, 94 Blackstone st., Boston, Mass.

Jonas Ramanauckas 135 Ames st., Brockton, Mass.

B. P. Miškinis, Box 124, 35 Arthur st. Montello, Mass.

F. B. Versocky, 257 So. 33rd st., So. Omaha, Neb.

Stanislovas J. Šaban, Box 239, Lewiston, Me.

Pr. F. Juškeviče, 131 Jackson st., Lawrence, Mass.

Jonas Galeckas, 109 So. 3rd st., Brooklyn, N. Y.

Kun. A. Ežerskis, 5447 S. Wood st., Chicago, Ill.

Kazys Matukeviče, 1742 Nay Aug ave., Scranton, Pa.

SPAUDOS GALYBĖ IR MŪSŲ LINK JOS PRIEDERMĖS.

Seka.

Aukščiau nurodžiau ką gali ir prie ko yra linkus blogoji spauda. Pridursiu dar, kad visos nelaimės, visos baisenybės kurios vargina žmoniją šiame pasaulyj', tai tik dulkė sulyginant su blogosios bedieviškos spaudos vaisiais. Teisingai tad kalbant, kad nedoras rašytojas ir žmogžudys vieno tėvo vaikai; tuo tik viens nuo kito skiriasi, jog žmogužudys žudo žmones tik pakol gyvena, nedoras gi rašytojas dar ir numiręs ilgus metus sėte—sėja po visas šalis žudymus ir kankinimus, girdydamas paslėptais savo raštuose nuodais tūkstančius dorų bet neatsargių žmonelių ir griaudamas jų tarpe sutikimą, pasitenkinimą gyvenimu ir visa tai, kas suteikia žmogui ramybė.

Kas kalba, kad jam nieko nekenksią blogieji raštai, nes turįs savo protą ir mokėsiąs grūdus nuo pelų atskirti, labai klysta, nes išmintingesni žmonės pražudė save blogais raštais. Garsus prancūzų rašytojas ir filizofas Jonas Jokūbas Ruso neapsakomai daug bledies padaręs žmonijai savo bedieviškais raštais, ir tinkamą savo įsitikinimams vedęs gyvenimą, klausiamas, kas yra jo netikėjimo ir bedievybės priežastis yra, atsakė: blogieji raštai, kuriuos skaitydavau pas tėvus augdamas!"

Panašiai atsitinka su kiekvienu, kuris duoda netinkamą dūšiai peną. Nei neatsižvelgs, pamatęs jau apimtą nuodais visą kuno organizmą. Nors skaitydamas ir nenorės persiimt netikusioms mintimis, nors bus žmogus ir geros valios, bet blogos knigos taip inpainios žmogelį į savo žabangas, kad jos ne tik sujudįs jo tvirtą iš pamatų tikėjimą, bet dar įspraus jo galvon vieną kitą netikusią mintį! toliau abejoimą, dar toliau ir visą su visoms savo baisybėmis netikėjimą. Tad šalin nuodai, o vartokime tik sveiką, gaivinantį peną!

Katalikams ne tik nepridera, bet ir negalima skaityti ir remt bloguosius raštus. "Neužmušk", garsina penktasis Dievo įsakymas. Neužmušk nei savo, nei artymo dūšios, nei gi kūno. O skaitymas blogųjų raštų kas daugiau yra, jei ne savo ir kitų dūšios žudymas? O šis baisus V. Jezaus pasmerkimas "vargas piktintojams" ar ne blogųjų raštų skaitytojams ir platintojams pasakyta? Nes kuris tėvas tokius raštus skaito, tikrai galiu pasakyt, skaitys ir jo vaikai. Tad atmink "neužmušk!"

Raštai visokių masonų, žydų, socialistų neprivalo ir negali turėt vietos gero katalikо-lietuvio namuos!

"Skaityt ir remt gerus katalikiškus raštus yra šventa kiekvieno kataliko priedermė". Sako šventasis Tėvas Pijus X. — Nepakanka tad tik vengti blogųjų raštų. To permaža — virš to dar reik skaityt ir remt gerosius.

Dažnai tenka tokią kalbą girdėti: "E, kas tie laikraščiai bei knygos, nieko žmogus gero ten negali sugaudyt: ir tie blogi, ir anie blogi! Vely jau nieko nebeskaityt!" Maža išminties matyties tokioj kalboj. Kodėl toks gudruolis nepasako: tas netinka ir tas negera, tai vely nieko nebevalgysiu. Bet ne: — jis jieško, kas jam gardu, kas patinka, kas sveikaton eina. Taip pat elgkies ir su skaitymu. Vengk nuodų, o pasirink sveiko peno!

Priedermė skaityti gerus raštus katalikams šiais laikais juo labiau padidėjo, kad blogieji, kaip pirma buvo sakyta, šiandien kovoja melu, neva papuoštu pažangos ir mokslo rūbais..

Toliaus bus.

Redakcijai prisiustas laiškas.

So. Boston, Mass.
September 16, 1911.

Guodojama Redakcija!

K. Petrovinas "Draugo" 39-me be reikalo parašė, buk aš ardžiau šv. Petro ir Povilo bei šv. Kazimiero draugijose sumanymą priimti "Saulės" delegatus: kun. Tumą ir kun. Olšauską. Aš draugijų susirinkimuose sakiau tik tiek, kad geriau butų pavedus svečių priėmimą kunigui, kursai juos pats užsikviestų su prakalbomis, o paskui paprašytų draugijų dalyvauti vakare.

Su didelė paguodone
Jonas Adomavičė.

Musų tarnaitės.

— Kazia, ar padavei žuvytėms šviežio vandens?

— Ne, prašau ponios. Jos dar seno vandens neišgėrė.

PAKVIETIMAS KONCERTAN.

1 spalių rengiama Worcestery didžiausias Amerikoj — Koncertas, Vilniaus Tautiško Namo naudai. Choras iš 50 moterų ir vyrų padainuos garsingiausio Lietuvos kompozitoriaus Sosnaucko veikalą "Kontata" vadinama. "Tos "tautos giesmės" niekas neįstengė ikišioliai padainuoti, netik Amerikoje bet ir Lietuvoje. Beto choras dainuos daugybę dainų: bus solo, duetai, kvartetai.

Pajieško vietos.

Esu užbaigęs mokslą Kaune ir noriu gauti vargoninko vietą. Gerai suprantu vesti chorą ir kitus tam panašius reikalus.

Jeigu kam reikalinga meldžiu atsišaukti ant šio antrašo: J. Mickevičius,
230 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

DABAR KITAIP.

Seneliai mums pasakoja, kokie jie stiprųs budavo senovėje, kokie sveiki ir pilni gyvumo ir koks didelis skirtumas matosi tarp šių laikų žmonių. O tas dėlei to, kad esnovėje žmonės gyvendavo tyrame ore ir turėjo visai mažus prietikius. Visai kitaip yra dabar. Mes gyvename laikuose pilnuose visokių ardančių nervus prietikių, mes valgom ir geriam ir tą, ko mus organizmas nepriima ir tuomi suardome savo sveikatą. Todėl mes privalome laikyti savo sistemą tyra, vartojant Trinerio Amerikonišką Elixirą iš Bitter Vyno. Jis nevien tik išvalys musų sistemą, bet ir sustiprįs virškinimą, išvalys kraują ir prašalins vidurių kietumą. Gaunamas Aptiekose. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Ant Serifo

J. F. GILLIS

Musų Tautietis.

Visų lietuvių priedermė balsuoti už jį per nominaciją 30 d. rugsėjo 1911 m. Jeigu mes nepalaikysime savųjų, tai niekad neturėsime nieko gero ir politikoje visados lietuviai bus pažeminti. Taigi už savuosius, už tautiečius!

Saugokites peilio ir pavojingos operacijos.

Gydome Ruptura

GREITAI, NEPAVOJINGAI IR ANT VISADOS PAS VYRUS, MOTERIS IR VAIKUS.

Nereikia diržo,

Užtikriname pilną išgydymą rupturos (abiejų lyčių) pas senus ir jaunus, o net ir užsisenėjusios, be peilio pagelbos.

Daktaro O'Malley naujas gydymo budas yra visai nepavojingas. Be skaudėjimo, be operacijos, be pertraukimo darbo. Po išgydymui nereikalaujate nešioti diržą.

Užganėdinimas gvarantuojas.

Padėkavonės ir paliudijimai išgydytų ligonių.

Skaitykite padėkavonę žemiaus.

Formanas Pennsylvanijos geležkelio taip kalba į sergančiuosius:

Pirm dešimts metų gavau rupturą nupuldamas. Išleidau šimtus dolerių, vartojau visokius diržus be pasekmės, bet kuomet pamėginau Dr. O'Malley metodą, visai išsigydžiau. Pirmutinis mano atsilankymas pas daktarą O'Malley daug palengvino.

John W. Bousum, Berwick, Pa.
foreman Penn. R. R.
(Selingsgrove Div.).

Ateikite arba parašykite reikalaudami knygos su mano budu rupturos gydymo. Atsiųskite markę.

Dr. Alex. O'Malley

Ofisas: 158 S. Washington st. Wilkes-Barre, Pa.

Ten, kur galite rašyti ir kalbėti lietuviškai.

10 tuzinų tik už $1.00.

Gražiausios gromatoms popieros su gražiais apskaitymais ir dainelėms 10 tuzinų už $1.00, prisiuntimas 30c. extra. Palangos Trajankos baksukas 30c. Kataliogą siunčiame už 4c. Reikalaujame pardavėjų ir duodame gerą pelną.

M. Žukaitis,
449 Hudson ave.,
Rochester, N. Y.

(48)

Įdėk laiškan vieną dolerį ir užrašyk adresą: "TARKA", Box 895, New York, N. Y., tai per visus metus siuntinėsime naują paveiksluotą pašaipos ir pajuokos mėnesinį laikraštį "Tarka" iš kurio turėsi juokų visam amžiui.

Ant pardavimo

Hotelis ir štoras, sykiu ir saliunas parsiduoda. Namai turi apart to 10 gyvenamų kambarių ir maudynę, geroje vietoje, kur biznis gerai eina.

Artesnių žinių reikalaujant, kreipkitės pas:

Moses Jacobs,
651 & 653 State St.
Larksville, Pa.

Ant Koronerio DR. P. A. MECK

Iš Nanticoke

Nominacijos Rugs. 30, 1911

Tikras Lietuviškas Agentas.

Malonus viengenčiai lietuviai ir lietuvaitės! Jei norit turėt lengvą ir laimingą kelionę į seną tėvynę Lietuvą ir nenori buti nuskriaustu atvažiavęs New Yorkan, tai kreipkis tiesiog pas G. Bartašių. Jis visiems žinomas geras žmogus, užlaiko du ofisu: vieną Bostone, antrą New Yorke. Parduoda laivakortes į visas pasaulio dalis ant drūčiausių ir greičiausių laivų ir už pigiausias kainas. Siunčiame pinigus ir išmainome ant amerikoniškų. Parupiname gubernskus pašportus iš Konsulio. Parsamdome keleiviams kambarius dėl nakvynės ir suteikiame kiekvienam visokias svarbias žinias uždyką.

GEO. BARTAŠIUS,
Agentas,
261 W. Broadway, So. Boston, Mass
558 Broome str., New York City.

ANT PARDAVIMO

KOLUMBO HOTELIS

Gera vieta lietuviui.
46 Plymouth St.,
Edwardsville, Pa.

"Feeling Better Already Thank You!"

Mielai aš paklausiau jūsų patarimo ir išbandžiau su

Dr. Richter'io Pain-Expelleriu.

Dingo skaudėjimas kakle ir dieglimas šone, jaučiuos visiškai gerai. Privalo būti kiekvienos šeimynos šepoje. Sergėkis nuo pamėgdžiotų. 25c. ir 50c.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York.

Richter'io Congo Pillės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, supraatais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, išgyditi nuo užnuodijima krauja arba sypili, nubiegima sėklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygiai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis juma kodel jus kentat ir kaip galet galutinai išgyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katras ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atydave ilgo lajka tyrinejmu tu, specijališku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiu piningu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponn, katru siusk muma šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 805 22 Fifth Avenue, Chicago:

Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadiejma, aš norietjau jog Tamista prisiustumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas..

Adresas.................... Steitas...................

DYKAI

Pirkite už $6.00 vertės musų žinomos tabokos dėl cigarėtų ir išsirinkit sau dovaną iš sekančių daiktų: Naujausis importuotas Fonografas su didele nikeline duda, kuri graina gerai ir aiškiai visokias muzikas ir dainas. Kiek vienas gali turėt savo name koncertą. 2. Geriausia Armonika vokiško išdirbimo su natom ir nurodymais. 3. Puikus stalavas nikelinis Laikrodis su muzike, kiekvieną kartą muzikė grajina 10 minutų. 4. Vyriški arba moteriški storai paauksuoti laikrodėliai. 5. Stalavi įrankiai gražioje dėžutėje: 6 peiliai, 6 videlciai, 6 dideli šaukštai, 6 maži, 1 peilis sviestui, 1 šaukštukas cukrui.

Už musų dovaną vien norime, kad pagarsintumėt musų firmą tarp jusų pažįstamų. Atsiųskite mums ant rankos 50 centų pačtiniais ženklėliais, o mes Jums prisiųsime 40 skrinučių tabako 4-ių gatunkų už $6.00 ir Jusų išrinktą dovaną. Likusius $5.50 užmokėsit gavęs tavorą. Kam tavoras nepatiks gali jo nejimti.

ANGLISH ASIATIC TOBACCO CO., Dept. F.

115 7-th street, New York, N. Y.

Kiek sveri?

Jeigu trotiji sunkumą, tai gal iš priežasties neužtektino maitinimosi, kas vėl gali buti pasekme pilvo silpnumo ir negero malimo. — Dapadėk pilvui imdamas vaistus vadinamus

Severos Rugštis Pilvui

Doleris už bonką vaistinyčioje.

Ar silpnus turi dirksnius?

Niekas taip greit nesugadina žmogaus systemos kaip suklerę dirksniai. Ar neesi nerviškus? Kodėl užneatboji taip pavojingą padėjimą. Bandyk imti

SEVEROS NERVOTONĄ

Drauge su atsakančia dieta ir proto pasilsiu, su kuno mankštinimosi, maudymuosi ir masažu, tie vaistai priduos energijos, žvavumo ir jėgų visam organizmui.

Kaina vienas doleris.

Kaina: 25c. ir 50c. vaistinėse.

Kol dasigaus geriau

Pirm kol paprastas persišaldymas, tas lengvas kosulys arba užkimimas išsivystis į pavojingą plaučių ligą, apsisaugok ėmimu

Severos Balsamas Plaučiams

Severos Vaistus gali pirkti visur, kur tik yra kokia aptieka arba gyduolių pardavėjas. Persitikrink, jog duoda tau Severos Vaistus, ir neimk kitokių. Paaiškinimai drukuoti lietuviškai. Musų gydytojaus patarimai uždyką.

Musu godytojaus patarimai uždyką.

W. F. SEVERA CO.

MANO PRIEŠININKAI UŽSIPUOLA ANT MANO APGARSINIMŲ KADANGI JIE PASAKO TEISYBĘ.

Vienas iš mano priešininkų šiame mieste (plonas-augštas žmogelis) sako, kad aš nepaprastai daug pasisekimo atimu kalbėdamas per apgarsinimus.
Aš paklausiau, kodėl?
Jis atsakė, kad aš neprivalau sakyties viešai kad mano randa pigesnė ir iš laidos mažesnės.
Kitaip sakant, jis nenori, kad aš sakyčiau teisybę.
Bet sakymas teisybės yra papratimu ir aš nemanau tą pamesti vien kad užganėdyti priešininkus. Mano rudeniniai siutai apkainuoti

$10, $15, $20, $25 & $30

Yra pasekmė dviejų dalykų — mažesnės išlaidos augštesni išmislai. Nei vienas drapanų pardavėjas ant svieto žaislės su šia prekyba, ką aš turiu. Viską, ką mes nuo jus norime — pagelbėk mums tai, tamista.

LOUIS ROSENTHAL,

ANT KIRBY'S

SUSIV. L. R. K. A. CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

Jonas Rikteraitis, prez.
67 James St.,
Waterbury, Conn.

Mateušas Toluba, vice-prez.
1139 Wyoming ave.,
Exeter Boro, Pa.

Kazys J. Krušinskas, sekr.
457—17th St.,
Brooklyn, N. Y.

Pranas Burba, kasierius,
454—456 Main St.,
Edwardsville, Pa.
P. O. Kingston Station
Wilkes-Barre, Pa.

Kasos globėjai:

Juozas Vasiliauskas,
112 N. Greene St.,
Baltimore, Md.

Jonas Jaroševiče,
266 Silver St.,
So. Boston, Mass.

Kun. V. Vizgirda, knygius
190 S. Meade St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Kun. J. Dumčius, dvas. vad
P. O. Minersville, Pa.

Sąjungos Liet. Vargoninin kų Amerikoje vyriausybės adresai.

K. Strumskis, prez.
190 High St.,
Brooklyn, N. Y.

P. Grajauckas, vice-prez.
Paca & Saratoga St.,
Baltimore, Md.

J. Stulgaitis, kasierius,
40 Sylvanus St.,
Wilkes-Barre, Pa.

A. Gudaitis, sekretorius,
P. O. Box 73
Silver Creek, Pa.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokiu ženklu draugystem, o ypatingai: kokardu guzikučiu metaliavu, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir Karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistiškai.

M. A. Norkunas

162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

Juozas Szukis,

Geriausias Lietuvys

FOTOGRAFISTAS,

Naujas Telefonas 1070—R.
20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

Kurių skaitytojų prenumerata pasibaigusi, tiems šis numeris bus paskutinis.
Siunčiant pinigus, čekius, arba "Money Order", siųskite ant adreso:
"DRAUGAS",
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Merchants Banking Trust Company,

Mahanoy City, Pa.

Turi Kapitolo su nuošimčiais
$190.000.00.
Sudėtu pinigu
$700.000.00.

Męs vedame visokį legališką biznį.

Musų bankoje galima susikalbėti: lietuviškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

JOHN J. MEYER,
Kasininkas.

Kas reikalauja

austinių (krajavų) škaplierių Panos Šv. ir Šv. Traicės, gali gauti pas mus visada. Męs išdirbame ir reikalaujantiems pasiunčiam porą ant pažiuros.

Mrs. A. Smailienė,
2737 E. Pacific St.,
Philadelphia, Pa.

Šiuomi pranešame visiems, jog męs atspaudėme išnaujo **Trumpą Katekizmą**, taigi kurie pirmiau reikalavote, tai dabar galėsite gauti.

10 centų egzemplioris.

"Draugas"
314 E. Market st.
Wilkes-Barre, Pa.

Office New Telephone 37.
Residence 1100.

Lietuviu Advokatas.

Jonas S. Lopatto

47-48-49 Bennett Building,
Wilkes-Bare, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigu ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.
UŽDETA 1864.

KAPITOLAS $100.000.00.
PERVIRŠIS $250.000.00

Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.

Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų joje pinigų.

Dr. Ignotas Stankus

Bell Telephone Dickinson 3757 w.

Dėl daktariškos rodos galima atsišaukti pas Dr. Ign. Stankų per telefoną ar laišku ir iš kitų šteitų, taipgi Kanados.

— Vienatinis tikras daktaras-lietuvis Philadelphijoj —

Jis yra pabaigęs augščiausius ir jau paskutinius daktariškus mokslus. Buvo miestavu daktaru miesto Indianopolis. Mokėsi ir praktikavojo *The New York Post Graguate Medical School and Hospital.* Visi jo paliudijimai išstatyti yra ofise, kur kiekvienas atsilankęs gali juos matyti.

Dabar įrengė savo locną ligonbutį Philadelphijoj ir tame pačiame name padirbo puikią *medikališką kliniką* su laboratorija, elektriškas mašinas ir aptieką su geriausioms gyduolėms. Čia visi ligoniai atranda teisingą pageibą, išsigydo ir palieka sveiki. Štai ką liudija patys ligoniai:

„Nuo visokių spuogų ir išbėrimų, ant veido ir kaklo ir viso kūno, taipogi nuo kitu odos ir kraujo ligų, nerą gerenio daktaro, kaip Dr. I. Stankus. Daug daktarų atlankiau, bet nei vienas negalėjo išgydyti." Taip kalba Jos. Svilpa, 1011 Carlton St., Philadelphia, Pa.

„Šiuomi viešai išreiškiu savo širdingą padėką Dr. Stankui už išgydymą nervų ligu ir sugrąžinimą vyriškumo, kuriu kiti daktarai atsisakė išgydyti. Ir visiems su slaptomis ligomis patariu kreiptis pas dr. Ig. Stankų, o nepasigailėsite savo žygio.
A. Zmudzen, Salem, Mass
57 Pingree St.

Dr. Ig. Stankus.

GARBUS DAKTARE: neišrandu žodžiu padėkavojimu Tamistai už išgydymą skaudėjimo šonuose ir po širdies gėlimo strėnų ir skausmingų mėnesinių, kurių kiti visi daktarai neapsiėmė gydyti. Bet Tamistos operacija kaip ranka atėmė kentėjimą nuo manęs. Ela Mažinacky
1325 S. Front St., Phila.

John Akuotaitis, Montreal, Que, Canada, rašo: „Meilutis gydytojau.— Šešta diena, kaip gavau nuo Tamstos liekarstas ir vartoju sulyg užrašo, jau negaliu atsidėkoti Tamstai iš džiaugsmo dar tik pusę liekarstu sunadojau bet jau visas sustiprėjau ir baigiu gyti. Daugiau neturiu ką rašyti; nes jau nereikalauju daktariskos pagelbos. Ta įkiri liga, kuri taip daug prikankino mano ir kurią kiti daktarai laikė už neišgydoma, dabar jau baigia gyti. Ačių Tamstoms už pigų ir greitą išgydymą."

Išgydau pasekmingai ir ant visados nuo:

reumatizmo, skaudėjima šonų, sanarių kaulų, strėnų, kojų, pečių, nuo visokių kraujo ligu užkrečiamu lytiškų ligų, triperį, šankerį sifilį, užkietėjimą ir nedirbimą vidurių, išbėrimą, niežėjimą ir augimą ant veido ir kūno visokių spuogų, dedervinių ir slinkimą plaukų, galvos skaudėmą, širdies, inkstu, kepenų ir plaučių ligas, visokias nervų ligas neuralgiją, drebėjimą sanarių, greitą supykimą, negalėjimą miegot ir išgastį, greitą palsimą, sunkų kvėpavimą, peršalimo slogas ir nusilpnėjimą sveikatos, visokias moterų ligas skausmingų ir nelegulerišk mėnesinių tekėjimą ir gumbo. Išgydau su operacija rupturą, apendesitis, vėžį, skilvyo augančius akmenis visokius skadulius, guzus (tumors), kepenų, inkstų ir pūslės. Darau operacijas ant gyslų kaulų nervų, smegenų, moterų ir vyrų gimdančių organų, pritrauktas kojas ir rankas atitaisau ir padarau sveikas. Taipgi daro operacijas ant nosies, akių ir gerklės.

Dr Ignatius Stankus, M. D. **1220 So. Broad Street,**
Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 4, ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniaisnuo 1 iki 5 po piet.

REKOMENDUOJAME MUSŲ NAUJĄ AUKSINĮ 23 AKMENŲ GELŽKELIO LAIKRODĖLĮ.

Auksiniai, paauksuoti ir kitoki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadinamų "Accuratus" laikrodėlių tiktai už $5.75 šėdną. Tie gražus laikrodėliai puikiai išrėžyti, dubeltavi lukštai, gerai laiką rodanti, labiausiai keliauninkų naudojami, kurie turi daboti laiką, moteriški ir vyriški, gvarantuoti ant 20 metų. Tikrai gražus laikrodėliai, negėda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gerą dziegorėlį, tai štai musų pasiulymas: Męs nusiųsime šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už $5.75 ir ekspreso kaštus dėl peržiurėjimo. Jei nepatiks, nemokėkite nei cento. Męs rizikuojame viską. Auksinis grandinėlis duodasi dykai su laikrodėliu. Adresas:
EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

ALBERT G. GROBLEWSKI,

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "LIETUVIŠKŲ-LENKIŠKŲ VAISTŲ."

GERIAUSIA GYDUOLĖ: NUO STRĖNŲ SKAUDĖJIMO, DEGIMO KRUTINĖJE, GALVOS SKAUDĖJIMO, KATAROS, UŽSISALDYMO, NEURALGIJOS; NUO GERKLĖS SKAUDĖJIMO.

MĖŠLUNGIO SKAUSMO KRUTINĖJE NUO PATRUKIMO AZMA ARBA DUSULIO STYVUMO SPRANDO SKAUDĖJIMO ŠONUOSE RANKŲ IR KOJŲ.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisėnėjusiomis ligomis nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė ligonbučiai, arba paslaptingomis ligoms, aprašykit man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai, ir apie tavo gyvastį (Atsiminkit, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridedant visados 2c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. — Teipgi męs reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkinėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalėtų užlaikyti visada musų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad musų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovana kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite musų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias męs gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

UNION TICKET AGENCY.
Seniausia Lietuviška Banka Scrántone ir Visoje Aplinkinėje.
Agentura Laivakorčių ant Geriausių Linijų.

Siunčia pinigus kas dien in visas dalis svieto; taip-gi perka ir išmaino visokius pinigus. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose.
Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 9-tos val. vak.
Nedėlioje: nuo 10tos iš ryto iki 5-tai valandai vakare.

Adolf Blau,
Union Ticket Agency,
203 Lackawanna Ave, Scranton, Pa.
Taip-gi turime savo krautuvėje daugybę visokių maldaknygių ir svietiškų knygų visokiose kalbose.
TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662.

IŠĖJO IŠ SPAUDOS DAILUS SCENIŠKI VAIZDELIAI VARDU

„Degtine" ir „Katriute."

KAINUOJA PO 10 CENTU.

Galima gauti „Draugo' Spaustuveje.

SZVIESIOS AKIS, RAUDONI VEIDAI

yra ženklas sveikumas kuno. Žmonės, kurie yra ploni ir išblyškę dėlto, kad negauna tikrai gero maisto. Jie reikalauja **Ką nors** kad atgaivintų nervus, sustiprintų kraujo tekėjimą gįslose, o tas kas—nors yra **Stegmaier Porter.**

Stegmaiero PORTERIS

Gryno maisto ženklas ant kiekvienos bonkutės.

STEGMAIER BREWING CO.
Wilkes-Barre, Pa.
Naujas telefonas 977
Bell telefonas 422

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu $165.000.00.

Šitoji Banka prižiuroma Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susišnekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,
iždininkas.

Mandagus patarnavimas.

First National Bank
PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITARY

KAPITOLAS $375,000,00
Perviršis ir nepadalyta nauda 490,000,00

Už sudėtus pinigus moka 3-čių nuošmt.

WM. S. Mc. LEAN, President,
FRANCIS DOUGLAS, Cashier.

Honover Brewing Co.

H

Grynas

Elius, Alus ir porteris.
TIKRAS LENKISZKAS LAGER.

Atkreipkite savo atidą in produktą, Jusų tautiečio išdirbamą. Sandėliai Buttonwood, Wilkes-Barre ir Nauticoke, o bravoras Danvillėj.

Emil Malinauskas, Manageris ir Prezidentas
Abu telefonai.

FABIOLE,
garsi kardinolo Wisemano apysaka.
Vertė VYTAUTAS.

Kaina $1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną egsempliorių, nuleidžiamas didelis nuošimtis. Gaunama pas:
REV. V. VARNAGIRIS,
312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

—NAUJA KNYGA—
BIBLIJA
arba šv. Raštas išleistas.
Tik vienas šitas šventraštis yra katalikiškas.
Kaštuoja $2.15 persiuntmui.
Adresas:
REV. S. PAUTIENIUS,
Mahanoy City, Pa.

PIRI TE LABAI NAUDINGAS NYGUTES
PO VARDU
„Naminis Vaiku Auklejimas"
IR
"Katekizmas Apie Alkoholiu."

Kainuoja po 12c. su persiuntimu. Pelnas eis insteigimui našlaičiu prieglaudos. Galima gauti pas
Kun. A. Staniukyną,
4557 So. Wood St., CHICAGO, ILL.

SECOND WARD HOTEL
Frank Burba Savininkas.

Geriausi Importuoti ir naminiai Vynai, Likieriai, Alus, Cigarai ir t.t. 454—456 MAIN ST.

Pirmos klesos karietos ir arkliai parsamdymui ir grabinio ofisas prie Russell gatvės

EDWARDSDVILLE, PA.
Naujas telefonas 8041.
Bell telefonas 9294-R.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,
71 PUBLIC SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas	$150.000
Perviršis	$450.000
Depozitai	$2.625.000

Moka 3-čią nuošimtį nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietu, subatomis nuo 9—12 vidurdienyje ir nuo 7 val. vakare iki 8.
Galima susikalbėti lenkiškai ir lietuviškai.

Lietuviškuju Šv. Kazimero
Seseru Seminarija
CHICAGOJE.

Lietuviškosios Sesers priima pas save mergaites mokinimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskyrium, yra mokinama, muzika, paišymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:

Mother Superior,
ST. CASIMIR'S SEMINARY,
6700 Rockwell St., Chicago, Ill.

HEIGHTS DEPOSIT BANK
Kampas E. Market ir Hancock Sts.
WILKES-BARRE, PA.

Moka 3-čią nuošimtį nuo sudėtų pinigų ir ima pinigus ant sučėdyjimo nuo dolerio ir augščiau.
Siunčia pinigus in visas svieto šalis.
Atdara nuo 9-nių iš ryto iki 3-jų po pietų; subatomis—nuo 9-nių — 12 ir nuo 7 iki 9 vakare.

Pasinaudokite!

Turime atspaudę šv. Rožančiaus tajemnyčias. Penkiolika tajemnyčių kainuoja 10 centų. Kalbantieji rožančių tepasirupina parsitraukti tajemnyčias. Adresuokite:

"Draugas"
314 E. Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

"DRAUGO"
SPAUSTUVE

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA
ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA PIGIAI

UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS
KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,

RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAUSIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE
"DRAUGAS"
314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.